

SIEGFRIED:

Ny bok om den udødelige Quisling

Engelskmannen Paul M. HAYES tegner og forteller, villedet av norske skodvinianere.

MEN MED GLIMT AV FORSTÅELSE INNIMELLOM

Så er det kommet en ny bok om Vidkun Quisling igjen og atter i det England som naturligvis ikke kan begripe «gåten» Quisling. For den er jo både uløselig og udødelig hvis man tar som utgangspunkt alt vrøvl som er sagt og skrevet om ham fra han trådte inn i norsk politikk ved starten av tredveårene, gjennom krigspropagandaen som norske emigranter nørte opp under, videre under den farceaktige «rettssak» som endte med dødsdommen og senere under alt det som de ansvarlige og deres mere eller mindre betalte lakeier har pøst ut i aviser og bøker for å dulle den dårlige samvittighet.

Det er den, såvidt vi forstår nokså ferske engelske samtidshistoriker Paul M. Hayes som nå har sendt ut en bok på hele 368 sider med tittel: «Quisling. The Career and Political Ideas of Vidkun Quisling 1887-1945.»

Efter å ha kikket på den-

ne engelske historikers norske veiledere og kilder måtte man vente det verste. Det er den norske legendes torden-skjold-soldater som marsjerer opp igjen. Vi noterer fra boken:

«Jeg vil først gjerne takke de mange nordmenn som på forskjellige måter har vært meget hjelpsomme — med å gjøre dokumenter tilgjengelige, diskutere ideer og tilby kritikk (!). Dr. Olav Riste, fra Krigshistorisk Avdeling i Oslo ga meg ikke bare uvurderlig råd, men er også ansvarlig for å skaffe meg tillatelse til å arbeide med statspapirer. Riksadvokat Andreas Aulie og polititiinspektør Lars L'Abée Lund var ytterst hjelpsomme når det gjaldt å gjøre viktige dokumenter tilgjengelige. Professor Magne Skodvin, fra Universitetet i Oslo, og oberstløytnant Nils Borchgrevink fra Krigshistorisk Avdeling sparte ikke på hjelp (!). Staben ved kriminalpolitietts hovedkvarter og Universitetsbiblioteket i Oslo var utrettelig tålmodige og høflige.

Ser man videre på hva denne historiker ellers har brukt av kilder, så slår det en at det nesten utelukkende dreier seg om materiale som belaster Quisling og nesten intet av det som gir et helt annet bilde. Når vi peker på det, så er det jo fordi det er mulig å fremstille omtrent hvert eneste menneske med en offentlig innsats bak seg som noe av en forbryter og kjeltring hvis man utelukkende holder seg til svartmalingen hans motstandere og fiender har prestert og presterer.

Det er riktig nok så at Hayes også oppgir noen ganske få skrifter som kilde som kan betegnes som pro-Quisling, men også her dreier det seg om sterkt diskuterte bøker. Vi nevner H. Franklin Knudsen sterkt subjektive bok «I was Quislings Secretary» hvis fremstilling av personer og hendelser ofte avviker sterkt fra hva andre har oppfattet. Videre Ralph Hewins' bok «Quisling — prophet without honour», som dels er sterkt preget av den samme Franklin Knudsen og dels på mange punkter er mere journalistisk enn egentlig historisk. Ellers oppmarsjerer jo også her alle de gamle kjenninger fra felttogene mot Quisling, bøkene til Sverre Hartmann, Benjamin Vogt, Magne Skodvin og der til UD's «motbok» til Hewins under redaksjon av O. Riste.

En må i denne forbindelse virkelig spørre om hva det er for slags «råd» og «veiledning» norske samtidshistorikere med prof. Skodvin i spissen har gitt en uttelling som beskjeftiger seg med en omstridt norsk politiker når de har unnlatt å henvise ham til også å sette seg inn i hva f. eks. FOLK OG LAND har skrevet og dokumentert opp gjennom årene, dels innlegg fra NS-folk som selv satt midt oppe i det, og dels virkelig verdifulle historisk materiale fra Ralph Hewins, stoff som på en ganske annen seriøs måte enn boken behandler Quisling og okkupasjonshistorien.

Vel, det er altså Vidkun Quisling og hans forhold,



133

Vi ønsker alle våre lesere en riktig god jul!

Av innholdet:

ALEXANDER LANGE:

Stalin trodde ikke på noe tysk angrep s. 5

ERICH KERN:

Den skjebnesvangre «Krystall-natten» s. 6

Da Adolf Hitler gav Napoleon hans sønn tilbake s. 7

G.K.:

Okkupasjonstidens likvideringer s. 7

ALF GLENG:

Spredte reiseopplevelser og inntrykk Polen



Ny bok om —

(forts. fra side 1)

tyder på at kupet ikke skulle settes igang før det var helt sikkert at vestmaktene holdt på å starte sin aksjon. Under slike omstendigheter ville imidlertid Quisling med sine dengang svært få partimedlemmer ikke kunne holde stillingen etter et kup med de invandrende briter også mot seg. Han måtte ha tysk hjelp til å opprettholde norsk nøytralitet. På den annen side har det visselig aldri streift Quislings tanke at dette skulle føre til en tysk okkupasjon av hele landet og til tysk innblanding i utøvelsen av norsk suverenitet. Det var altså om denne tyske hjelp i tilfelle av britisk landgang og eget statskup i den forbindelse han snakket med tyske myndigheter. Ikke om en tysk okkupasjon av Norge.

Man kan naturligvis mene hva man vil om berettigelsen av en slik handlemåte og om hvor mere eller mindre livsfjernt det hele var. Men derfra er det jo et langt sprang til påstanden om et forræderi mot fedrelandet diktet av ren og skjær maktlyst.

Forstår man ikke dette, så kan man heller ikke forstå noe av Quislings handlemåte og at han kanskje handlet overilet da alt skjedde uventet og på en annen måte enn han hadde ment og tenkt den 9. april. Da forblir Quisling den uløselige gåte.

Aftenposten og Morgenbladet, som begge har omtalt boken, synes ikke å være så særlig begeistret for den ettersom den ikke helt sverger til magisterens ord. I forbindelse med det vi anførte like foran om bakgrunnen for Quislings handlinger før 9. april kan det ellers ha sin interesse å peke på at AFTENPOSTENS anmelder av boken, Berit Nøkleby, nok har forstått noe av dette. Iallfall skriver hun:

«Quisling var patriot, på sin måte. Hans tragedie var at han ikke lot seg lede av lettere å påkalle seg.

norsk suverenitetsutøvelse. Ikke på noe tidspunkt under Terbovens redselsstyre i Norge var det stagnasjon i denne evige kamp, for ikke å snakke om noe direkte samarbeide, slik Hayes har latt seg forlede til å tro. Heller ikke har han oppfattet noe av det spill Terboven drev i det skjulte, sammen med visse jøssinger, for å motarbeide og skandalisere Quislings regjering. Et spill som naturligvis foregikk i all hemmelighet og under en maske av velvilje overfor NS.

Saken er jo nemlig den at Terboven etter sitt første store oppgjør med Quisling i forbindelse med riksrådsforhandlingene kom i så stor miskredit hos Hitler at han for alltid måtte oppgi håpet om forflytning til noe annet og større enn å være Reichskommissar i Norge. Og da det hadde gått opp for ham klammret han seg også til Reichskommissarstillingen og skydde intet middel for å sikre den. Men hvis Quislings bestrebelser på en faktisk gjenopprettelse av norsk suverenitet, den som gikk tapt da administrasjonsrådet ble opprettet, førte frem, ville også Terbovens dager som Reichskommissar i Norge være forbi. Da ville han blitt erstattet med en tysk ambassadør. At dette var målet la jo Quisling aldri skjul på.

Vi må ellers være enig med Berit Nøkleby i at «Gjennom hele boken finner man unøyaktigheter, feil og for raske konklusjoner. Man sitter igjen med en følelse av at opplegget har vært for stort, Hayes har ikke klart den oppgaven han har satt seg. Han har gjennom hele boken i stor grad bygget på de kilder som finnes i Straffesak mot Quisling og Domsarkivet (alt sammen aktoratets stoff. Vår bemerkning), mens resten av materialet ofte er hen-

(Forts. side 14)

I dag er vår sivilisasjon i en krise som det i historien bare finnes en eneste parallell til. Det er den som førte til at kristen-

Laskog
nd 1951)

offiser jeg
Han sier
are fordi
øre.

Patton)

Island og svartedauen

I en artikkel av Oscar Aall i vårt nr. 18 står det at Island ble spart for denne enorme samfunnskatastrofe takket være et mindre intimt forhold til Verdenshandelen.

Vi er, bl. a. fra en islandsk leser av vårt blad, blitt gjort oppmerksom på, og er enig i, at dette er en sannhet med modifikasjoner. Det er riktig at Island ble spart for den epidemi som raste over Europa mellom 1345 og 1355, med enkelte lokale utløpere til litt ut i 60-årene — særlig i Øst-Europa. Men ett eller annet sted må sykdommen ha gått over fra å være epidemisk til å bli stasjonær, endemisk, som man kaller det. For plutselig — ca. 50 år senere — nærmere bestemt 1402—04 opptrer sykdommen på Island og raser med samme voldsomhet som den i 1349—50 hadde rast i Norge.

I den forbindelse det er nevnt i Oscar Aalls artikkel har jo dette, som man forstår, mindre å si, men rett skal likevel være rett. Og vi retter gjerne på det som ukorrekt er, ettersom FOLK OG LAND jo er et blad som bestreber seg på en korrekt fremstilling.

VI ER MEGET GLADE FOR den store økonomiske hjelp i tillegg til de ordinære bladpenger som så mange av våre abonnenter har betenkt oss med. Vi takker hver især på denne måte. Og samtidig er det oss kanskje tillatt å minne de mange som ennå ikke har sendt inn bladpengene for 1972 om at det også er av vesentlig betydning at så mange som mulig av dem følger det gode eksempel.

Så glem ikke postgiroblanketten vår i all julestriden.

MIDTVINTERHALSNING FRÅN SVERIGE:

«Yvs dock ej av fädrens ära,
kan Du ej själv Din bäge
spänna lära,
är han ej Din.»

Nordisk solvändsfest och et framgångens 1972 för alla ärliga nordiska kämpar!

Eder

SVEN A. LUNDEHÄLL



DÖDSFALL

Rektor Bing



Atter er en av våre gamle, gode venner, rektor Phillip Bing, plutselig revet bort. På grunn av en smertefull og plagsom leddgikt har Bing de siste år vesentlig oppholdt seg i Spania, men imellom har han dog oppsøkt sitt gamle fedreland og unnlot da aldri å besøke dette blads redaksjon. Så også nylig da han etter en mindre operasjon skulle reise tilbake til Alicante, hvor han bodde fast. Han døde plutselig etter å være kommet tilbake til Spania. Bing ble 78 år gammel.

Phillip Bing var født i New York av norske foreldre og startet sin utdannelse i amerikanske skoler, men kom så tilbake til Norge, hvor han tok artium i 1911. Filologisk embetseksamen fullførte han i 1923 med fagkrets engelsk, tysk og fransk etter først å ha arbeidet i den høyere skole, med privatundervisning og med avisarbeide i flere år.

Storparten av hans skolearbeide foregikk ved Sarpsborg høyere skole, tilsammen 14 år, hvorav 10 år som lektor. I 1934 ble han ansatt som lektor og skolestyrer ved Øvre Eiker kommunale høgre almen skole, og høsten 1941 ble han utnevnt til rektor ved Bergens katedralskole. På grunn av fremskreden leddgikt søkte han seg 2 år senere tilbake til Østlandet med dets gunstigere klima, og ble 1943 ansatt som rektor ved Askim høgre almen skole. To år senere ble han «utrensket» i forbindelse med «retts» oppgjøret.

Bing nedla et verdifullt arbeid i og for den norske skole, ikke minst under okkupasjonen. Han ga aldri opp troen på at sannhet og rett ville seire tilslutt også når det gjaldt okkupasjontiden, men han skulle altså ikke selv oppleve at det ble rådet bot på uretten.

Fra oppholdet i Spania skrev han, som noen av våre

lesere kanskje vil huske, i sin tid flere artikler i vårt blad og han var helt til det siste en trofast venn som vi vil savne dypt.

O.M.

Major E. Hoel

Så har også vår gamle venn major Egil Hoel gått bort, 4. november sistl. Vi traff ham første gang i det fjerne år 1918, da vi som førsteklasing på Krigsskolen fikk en dragelse av Hoel som tredjeklasing. Og også senere hadde vi leilighetsvis kontakt med ham under hans virke som garnisonerende offiser i Ingeniørvåpnet og med arbeidssted nede på Festningen. Han må vel nettopp ha fylt 74 år.

Mange vil også huske Hoel som en fremragende idrettsmann, spesielt som fotballspiller — han spilte til og med på landslaget i sin tid. Og også ellers viste han stor interesse for idrett og for sportsjournalistikk. Såvidt vi husker hørte han til de faste og mere kjente medarbeidere i «Sportsmannen», hvor han bl. a. laget en rekke fremragende tegninger. Han var i det hele tatt en ypperlig tegner, kanskje særlig når det gjaldt portretter.

Efter den norske kapitulasjon i 1940 kom Hoel inn i politiet og senere fant han veien til østfronten, hvor tyskerne snart ble oppmerksom på hans fremragende militære kvalifikasjoner og fant anvendelse for ham i en divisjonsstab, hvor han tok seg av ingeniørtjenesten.

Som oss andre havnet Egil Hoel i norsk fengsel i 1945 og vi husker spesielt med glede samværet med ham i konsentrasjonsleiren på Bjørkelangen i siste halvdel av 1950. Hyggelig og glad, en munter selskapsmann og en god kamerat.

Han gikk såvisst med ære i sin grav. Og vi, hans venner og kamerater fra både før, under og etter okkupasjonen vil bære minnet om ham i våre hjerter.

O.M.

Grev Hamilton

«Människor kommer och går ...
världens kyrkogårdar är fulla med
benen av outhärliga människor.»
(Sardar Patel)

Återigen har en outhærlig människa bäddats ned i den Nordiska jorden: f. kommandörkaptenen greve Percy Hamilton, Stockholm.

Når hjalpinsatserna gjordes för de baltiska flyktigarna, stod han i tjänst. När

(Forts. side 3)

FOLK OG LAND

UAVHENGIG POLITISK PUBLIKASJON

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

Generøst sovjettilbud 1944

Ikke så rart at man i USA i femtiårene forsøkte å frallegge seg ansvaret for den beryktede Morgenthauplan, som hvis den var blitt gjennomført i sin helhet ville ha kostet millioner på millioner av tyskere livet. Det ble hevdet at Morgenthaus plan i virkeligheten var Stalins verk, og dette at den jødiske finansminister Morgenthaus nærmeste medarbeider var sovjetagenten Harry Dexter White gav vel også en viss indikasjon på at Sovjet ikke hadde vært uinteressert i planen.

Det tør kanskje ikke være så kjent at det var under utarbeidelsen av Morgenthauplanen det først ble reist et seriøst krav om nådeløs forfølgelse av tyske «nazister» og de retningslinjer som da ble trukket opp ble fulgt til punkt og prikke både i Nürnberg og også ved etterkrigsforfølgelsen i de enkelte tyskokkuperte land. De rettskomedier — hvis man da ikke heller skal si rettstragedier — som ble utspilt overalt, og med blodhunden Stalin som bakgrunnsfigur, betegner vel de største rettsbrudd i historien. Ikke fordi man var mere lemfeldig i tidligere århundrer når det gjaldt å utrydde og ødelegge annerledes tenkende og overvundne, men fordi man nå lot det skje under skinn av lov og rett.

Det har ofte her i bladet vært hevdet at det norske landsvikoppgjøret også var iscenesatt etter sovjetdirektiver og at det derfor rettet seg mot de nordmenn som hadde markert seg som antikommunister.

Som et av bevisene på dette har det vært anført at eksilregjeringens Terje Wold — dens nydelige justisminister — og Trygve Lie — dets ditto utenriksminister — avla besøk i Moskva og der notorisk drøftet det norske landssvikoppgjøret med Molotov. Blant annet pekte man på den klassiske beretning om da den røde Molotov hevdet at man fikk spare Knut Hamsun eftersom han var så internasjonalt kjent og eksil-Wold svarte «Don't be soft, Molotov!»

Man har forsøkt å bortforklare dette, men med lite hell eftersom Trygve Lie i en av sine bøker uttrykkelig forteller om besøket i Moskva. Og nå foreligger det et nytt bevis, ikke bare på maskepiet mellom Sovjet og eksil-Norge når det gjaldt «retts»-oppgjøret, men på et direkte tilbud fra Molotovs side om aktiv sovjetdeltagelse i det.

Det er vår gamle kjenning professor Frede Castberg som røber dette i sin bok av året «Minner». Selv har vi ikke lest boken, men vi går ut fra at SAMHOLD/VELGEREN på Gjøvik gjengir riktig når bladet 11. november 1971 skriver dette, som en vel må si er sensasjonelt:

«Den sovjetiske utenriksminister Molotov kom på slutten av den annen verdenskrig med tilbud til Norge om å stille sovjettropper til rådighet dersom de trengtes til å foreta henrettelser i Norge. Tilbudet ble fremsatt overfor utenriksminister Trygve Lie under et besøk han avla i Moskva, opplyser professor Frede Castberg i sin bok «Minner» — Universitetsforlaget. I følge Castberg fortalte Lie dette under et engere selskap i London i januar 1945.»

Det var vel nærmest et slags hyggelig juletilbud Molotov kom med da. Hva Trygve Lie svarte vet vi jo ikke, men han har vel kanskje sagt at det var nok av norske blodhunder til å ta seg av det Morgenthauplanen i forståelse med Sovjet fastsatte?

Håp for Hitler likevel?

Den beryktede vesttyske «historiker» Golo Mann, som i en årrekke har bedrevet den mest håpløse svertning av sitt lands fortid, har nylig uttalt seg stikk i strid med hva han tidligere har hevdet. Han går nu for fullt inn for at Adolf Hitlers «Mein Kampf» bør frigis, og skriver i den anledning at man bør behandle Hitler som Lenin uten å gjøre hans historiske betydning ringere enn den virkelig er. Se det, vi siterer videre fra Golos nye toner:

«Det viser seg å gjelde det samme for Hitler: det nyttet ikke mens han levde, og det nytter ikke nu etterpå, å forsøke å redusere ham til en blott og bar marionett for den tyske kapitalismen eller den tyske militarismen. For når alt kom til alt var han jo alle de gruppene som ville utnytte ham fullstendig overlegen, både hva angår politisk list og energi.»

Som en av grunnene til at han ville frigi «Mein Kampf» angav Golo Mann at det for budet som hittil hadde hersket, snarere hadde virket som en reklame og forsynt boken med den attraktive Men selvsagt måtte ikke frigivelsen kobles sammen med noen form for «neonazistisk» propaganda. Det ville derfor være påkrevet å utstyre boken med de nødvendige kritiske bemerkninger og fotnoter, og det forstår vi jo så godt!

Siste nummer før jul

Med dette nummer avslutter vi denne årgang av FOLK OG LAND, den tyvende. Neste nummer kommer 8. januar 1972.

Våre kontorer holdes stengt fra og med 18. desember 1971 til og med 4. januar 1972.

God jul — og vel møtt i det nye år.

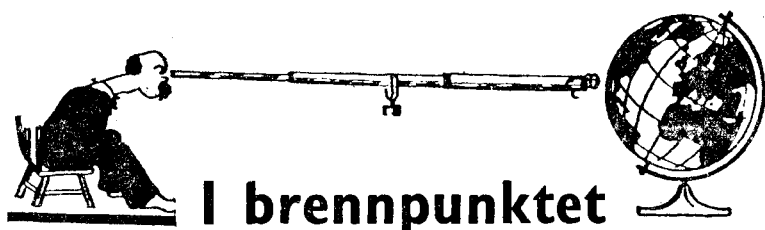
Dødsfall — —

(Forts. fra side 2)

det var aktuelt med Hjälpmittén för Tysklands barn, fanns den ridderlige mannen också där. Alltid vid sin hustrus sida, den främsta samariten under och efter det andra världskriget i de nordiska breddgraderna, Lili Hamilton.

Inom nationell politisk och kulturell verksamhet, var alltid greve Hamilton ett aktat namn. Han var en trofast vän och god kamerat. Han hade lärt sig lyda och leda — och därför vägde hans kortfattade ord högt.

Vi får instämma med S.



Som et apropos til det vi tidligere har skrevet om den norske Nobelkomité's fredsprisutdeling, som påny fikk en politisk og venstresadikal slagside, bringer vi idag en gjengivelse av hva vår svenske kollega FRIA ORD skriver om Svenska Akademiens utdeling av Nobelprisen i litteratur. De nordiske sosialdemokratier, med velvillig støtte også av de såkalte konservative, er da også en kvalmende, rødusset kammarilja. Her er hva bladet skriver i norsk oversettelse ved Politicus:

«Svenska Akademien har i år besluttet å gi den chilenske dikter Pablo Neruda nobelprisen i litteratur. Det var unektelig et tidsmessig valg. Hvem er nå denne Neruda? La oss først fastslå at navnet Pablo Neruda er et pseudonym. Hans opprinnelige navn har knapt vært nevnt i svensk presse, men det betyr intet all den stund nevnte navn er gjemt og glemt for lenge siden. Nerunda har hett Nerunda i minst 30 år. (Slik som fredspriskandidatens navn også er et pseudonym. Vår bemerkning).

Den israelske avis YEDITH CHADASHOT konstanterer kort at «Neruda er jøde, tidligere motstander av president Allende i Chile, men nå dennes beste venn og av Allende utnevnt til Chiles ambassadør i Paris. I tredivårene kjempet Neruda i den røde Internasjonale Brigaden i Spania mot Franco.» (Hvor også Willy Brandt deltok som skrivekarl. Vår bemerkning.)

Om Nerudas ungdomsår leser vi i BERLINER TAGESSPIEGEL at dikteren allerede i 1927 gikk inn i diplomatisk tjeneste i Chile:

«Ved utbruddet av den spanske borgerkrig var han chilensk konsul i Madrid og deltok selv på republikansk side i krigen mot Franco. I 1945 gikk han inn i det chilenske kommunistparti og ble innvalgt i parlamentet, men snart etter ble han fratatt sin parlamentariske immunitet og stilt for

retten (som oppvigler). Han forsvant da fra Chile og dukket senere opp noe og hvert sted i østblokkstatene og i Sovjet. I 1952 vente han tilbake til Chile etter at han var blitt medlem av det Moskva-styrte «Verdensfredsrådet» og hadde fått «Den internasjonale fredsprisen» for et kommunistisk revolusjonsdikt. I 1953 fikk han Stalinprisen for sitt arbeide for «folkefreden». I 1968 ble han sluttelig utnevnt til æresdoktor ved Karl Marx-universitetet under herr Ulbrichts beskyttelse.

Ved de siste presidentvalg i Chile i 1970 stilte Pablo Neruda opp som kandidat for kommunistpartiet, men trakk tilbake sitt kandidatur (til fordel for Salvador Allende). Etter dennes valgseir ble han av Chiles nye folkefrontregjering sendt som ambassadør til Frankrike.»

Ifølge Nerduas svenske oversetter og politiske trosfelle Arthur Lundquist er den «diplomatiske» nye nobelpristager en av vår fremtids største diktergenier. Om den sak kan vi på grunn av vår ytterst ubetydelige spanske sprogkunnskap ikke uttale oss. Vi får vel stole på Svenska Akademiens poetiske dømmekraft og herr Lundquists sakkunnskap. Så meget er iallfall sikkert, at Akademien har gjort et ytterst tidstilpasset valg, som vil kunne få Sovjets kulturdiktatorer til å lyse opp og i nåde glemme bort fjorårets svenske fadæse, å utnevne den stivnakkede, for Kreml uutholdelige Solsjenitzyn til litterær nobelpristager.»

Såvidt FRIA ORD. Det var som kjent den danske sosialdemokratiske statsminister som foreslo Willy Brandt til fredspristager (etter forutgående sosialdemokratisk vedtak i Harpsund), og de norske røde brødre med samt den berømmelige høyremann Ingvaldsen lystret straks His Masters Voice. Hvem som har foreslått den mørkerøde jøde Neruda til litteraturprisen vet vi ikke. Men det skulle ikke forundre oss om forslaget stammer fra lignende kretser. For det er jo tydeligvis et mønster i hele dette politiske spill med misbruk av Nobels navn.

Rol. Rasmussen i «Fria Ord»:

«Percy Hamilton var en sann ädling i tanke, ord och gärning. Så minnas honom hans gamla vänner.»

S. Lundehäll

Politicus



FOR UNGDOMMEN

Red.: Per Borge

Men nye slekter fødest der korp og daude gol
og nye heimar reiser seg av gruset,
og borni spring på tun att og tindrar i sol
og nye bjørker syng sin song kring huset.



Karkamål

Vi har fått forfatteren JENS BJØRNEBOES tillatelse til å trykke opp igjen hans dikt under ovenstående tittel. Vi synes det fremdeles er like aktuelt som da det ble offentliggjort første gang.

Uglad trell Kark
sprang ved jarlens side
over myr og mark.
Jarlen skal få angre
tungt med sorg og kvide
at han ikke drepte
trellen sin i tide!

Olaf lå ved fjorden,
veidet jarlesønner,
hærpil sendte bønder.
Trell grov hull i jorden.

Jarl var uten glede,
Kark var kald i bringen,
da de lå der nede
under grisebingen.

Jarlen nødig rømmer.
Trell har onde drømmer.

Hvergang søvning jarl
viser trell nakken,
griper hurtig hånd
dypt i trellestakken.
Hånd finner kniv.
Kniv tar liv.

Jarlens tid var over,
Håkon måtte falle.
Resten kjenner alle:
Der hvor jarl sover,
handler trell tappert,
trellen meget vover!
At først neste morgen
Olaf drepte trellen,
trellen ille lønner,
avler Karkesønner,
alt den samme kvelden.
Over Olafs land,
tett som løvetann,
trellens store bleike
svarte avkom vokser
opp så seint som kveike.

Olaf skal få angre
tungt med sorg og kvide
at han ikke drepte
trellen sin i tide!

Hver gang mann av byrd
viser trell nakken,
griper hurtig hånd
dypt i trellestakken.
Alle skal vi angre,
tungt med sorg og kvide
at vi ikke drepte
trellen vår i tide!

TO SPØRSMÅL

Vi leser i Sjøfartstidende:

«Enkelte ganger kan man gripe seg i å bli litt forferdet over hvor totalt en institusjon som NRK, eller televisjonen som be-

grep, kan dominere et folk og påvirke en opinion, skape en stemning. Det som vises «på skjermen», det merker folk. Det husker alle, det vet alle har hendt, det tror alle. Det som ikke vises i fjernsynet, det eksisterer knapt.

Det er nok litt overdrevet, men vi er nesten sikre på at vi kan stille den oppvoksende generasjon to spørsmål: Hva hendte 9. april 1940? — og Hvem er Festus? — vi vil få flere riktige svar på det siste enn på det første.»

Bladet synes å overse at hele «den oppvoksende generasjon» helt fra starten av er innpodet med beretninger om den norske heltedåd å la seg ta på sengen 9. april 1940. Så det kan vel knapt være noen med normal åndelig utrustning som ikke kjenner den norske versjon av skandalen 9. april 1940.

Men ellers har bladet naturligvis rett i det som skrives om den uhyggelige makt til påvirkning TV har. Det er vel derfor man også så omhyggelig passer på at det ikke slipper til noen der som ikke sverger til magisterens ord når det gjelder okkupasjonstiden og landssvikoppgjøret.

Så hvis Sjøfartstidende hadde stilt følgende to spørsmål opp mot hverandre: Hvilke seriøse anklager har det vært reist mot det norske landsvikoppgjøret? og Hvem er Festus?, så er det vel absolutt ingen tvil om hvilket det ville fått flest riktige svar på.

Men slik spør nok ikke en norsk dagsavis eftersom pressen jo er et vesentlig ledd i historieforfalsknin-gen.

Hallgeir Horde:

'The gasskammer story'

ELLER MYTEN SOM SPREKKER

Selv om vi personlig tilhører den «uforbederlige, hårdkokte typen nazister» som aldri har hatt særlig tiltro til historiene om de seks millionene De vet, så må det jo innrømmes at det hele, propagandistisk sett, har vært en formidabel suksess. At man har fått selv overbeviste og reflekterende nasjonalsosialister til å godta fantasteriene, gjør jo ikke nummeret mindre vellykket. I årenes løp er denne myten dessuten blitt så iherdig utnyttet til politisk terror og ikke minst økonomisk gevinst, at det ikke bare ville være en sensasjon, men innebære de frykteligste konsekvenser for en lang rekke personer og institusjoner, om man en dag via massemediane skulle få seg meddelt at «det var jo slett ikke sant!»

For den som har anledning til å følge litt med i ikke-norske media, vil det være kjent at man på en rekke hold ikke gir fem øre for historiens sannhetsgehalt. Og når et amerikansk blad kan navngi den person som fant på alt sammen, så burde det jo være en interessant nyhet. Men her stopper tydeligvis selv VG's «informasjonsplikt».

Hvorom allting er, vi gjen-gir nedenfor hva «Washington Observer Newsletter» har å fortelle om saken.

Mannen som først skapte myten om de seks millionene, het Pat Frank og var forfatter og reporter av profesjon. Han jobbet en tid hos noe så fint som Democratic National Committee (som vi ikke vet hva er for noe, vår anm.) hvor han bedrev sin virksomhet som «fright peddler» — en slags psykose-spreder skulle vi anta.

Senere var han ansatt i Times-Herald i Washington hvor han fikk ry som en særlig fargesprakende skribent, som aldri lot fakta ødelegge en god historie. Han drakk nokså tett og mistet førerkortet på grunn av fyllekjøring. En gang rotet han sin arbeidsgiver opp i en skadeserstatningssak som kostet avisen tusenvis av dollars. Hans eskapader var gjennomgangstema i Presseklubben.

Før krigen brøt ut, ble Frank agent i Washington for Jewish Telegraph Agency. Han forsøkte herved å komme til Tyskland, men de tyske myndighetene, som dengang ennå kunne kjenne lusa på gangen, nektet ham

KAMPSANGER FRA DENGANG:

Vi har før nevnt at også NS-kvinnene — i første rekke da naturligvis Kvinnehirden — også hadde sine kampsanger. Her er en av dem:

34.

Kvinner av Hirden



2. Frihet og Orden,
Rettferd og Fred,
Hirden skal så den nye sæd.
Gi var vår vilje og vår tro,
da skal i folkets hjerter-gro,
:/: Samhold og styrke hvor vi går,
det er det gamle Norges nye vår.:/:

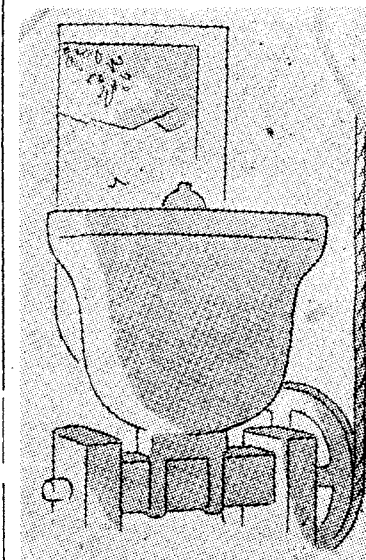
3. Heis så vårt merke,
gult, rødt, hvitt
la det så vaie høyt og fritt.
Under det merke vil vi stå
under det merke vår frihet få.
:/: Samhold og styrke hvor vi går,
det er det gamle Norges nye vår.:/:

innreisetilattelse. Men Frank lot seg ikke avfeie så lett. På egen hånd «skapte» han fiktive reportasjefolk og begynte å skrive historier. Under pseudonymer gav han de skrekkeligste skildringer av grusomheter og forfølgelse — og, selvfølgelig, «øyenvitne-dokumentasjoner» om masseutryddelse etter hvert som krigen nærmet seg sin slutt.

Da propaganda av dette slaget var forholdsvis sparsommelig på denne tiden, men ellers passet veldig godt inn i Roosevelts og Morgenthau's kram (de omgikk jo ganske åpenlyst planer om å utrydde 30 millioner tyskere etter krigen), fikk Franks skriblerier alminnelig og offisiell anerkjennelse. Amerikas «frie presse» var tro mot sin store tradisjon med å prostituere amerikansk journalistikk, og gav eventyrene en enorm spredning, grådig som den var etter re-

gjerings penges og gunst. Etter krigen skrev Pat Frank en bestseller, «Mr. Adam», hvor han gir et bilde av jorden etter at alle mannlige individer så nær som bokens hovedperson, Mr. Adam, er blitt sterile som

(Forts. side 15)



LENINGRAD VENERJASI

15.9.1942 - 24.2.1945



ALEXANDER LANGE:

Stalin trodde ikke på noe tysk angrep

Selv da generalene fortalte ham at tyskerne stod langt inne i Russland. — Hevder Harrison E. Salisbury i sin kjempebok om beleiringen av Petrograd «THE 900 DAYS»

Ja, — mine damer og herrer — nettopp fordi vi lever i den av «demokratiet» be- dragerisk uensede, men syn- lige ankomst av et ragnarok som er blitt tilrettelagt av herskapene gjennom årtier — må vårt av smarte små- politikeres dulmende søt- snakking desorienterte folk nu i livredningens tjeneste bevilge seg tid til studium av sin samtid, selv om dette ba- re skulle ytre seg i at man rullet opp de mentale gardi- ner kun et kvarter midt på dagen...

Går man herunder løs på sin uvitenhet og vrangfore- stillinger, som er livsfarlige, er et hvilketsomhelst gardin- opptrekk gavnlige, hvis det for vedkommende fører til det endog alleringeste sam- liv med realitetenes verden bort fra trådtekkernes og telegrambyråenes juggling med den almenhet som be- taler pakket...

Da historien ideligen gjen- tar seg og igrunnen maser med de samme former for folkebedrag, forvillelser og fortelser så skal vi idag ven- de oppmerksomheten mot en forfatter som behandler et uhyre viktig avsnitt av den annen verdenskrig som det er jugi og tiet mye om:

Den utrolig interessante, amerikanske, dokumenari- ske forfatter, HARRISON E. SALISBURY's kjempepor- sjon av historiske samtids- fakta er utkommet på for- laget «Avon Books». A divi- sion of the Hearst Corpora- tion, 959 Eight Avenue, New York, New York 10019. —

Boken heter «The 900 Days» og handler om beleir- ingen av Leningrad, men først og fremst om det som FOLK OG LAND behandler i dag at Stalin lenge ikke ville erkjenne at Hitler had- de brutt ikke-angrepspakten med Sovjetunionen og med sine hærer stod langt inne i Russland!

Ikke minst er dette beset- tende lesning for dem i Den Norske Legion, skildret i Svein Halse's klassiske bok, og for oss som i politikom- pani nr. 1 (det var flere) som under Jonas Lie lå her høsten og vinteren 1942—43 foran Pulkovhøyden ved Le-

ningrad i våre leirgraver og ante lite om hva som fore- gikk hos våre tapre motstan- dere. (Som kjempet mot dø- den både bakfra og forfra!) Om dette skal berettes fra Salisbury i en senere artik- kel.

Hvem er Harrison E. Salisbury?

Det er en mann som har brukt 25 år av sitt liv med å studere dagbøker, memo- arer og arkiver. Han har korrespondert med og inter- vjuet overlevende... Liston M. Oak skriver i THE NEW LEADER: Harrison E. Salis- bury er kommet til å forstå og er blitt glad i det russiske folk, og til å hate stalinis- mens forferdeligheter. Han har lest alle beretninger om beleiringen av Leningrad som overlevet den strenge sensur. Han har talt med de fleste av de betydelige per- soner som forpurret Stalins forsøk på å drepe dem...

Stalin trodde ikke at tysker- ne ville bryte sin ikke- angrepsavtale med Sovjet.

Flere hundrede russiske militære sjefes samlet seg i St. Georges hallen i marmor og gull den 31. desember 1940. General Kalinin, leder av militærdistrikt Vest-Sibir, forteller at det alle sjefene tenkte var: Vil Tyskland an- gripe og når kan vi vente dem?

De ventet at Stalin ville gi dem et varsel. Han kom. Ønsket sine generaler godt nytt år og forlot dem. De var fulle av undring, og tenkte dette er det ikke verdt å ma- se om. De hadde lært at det kunne være livsfarlig! DE russiske marsjaller som overlevet krigen mente at den store feiltagelse i januar 1941 var at Stalin nektet å tro at et tysk angrep var nær forestående og at han derfor ikke beordret utar- beidelse av nødvendige til- tak for å møte angrepet.

Det kom ikke av at Stalin manglet massive meldinger og indisier på hva som fore- sto. Men han trodde rett og slett at tyskerne ville holde sin ikke-angrepsavtale. Hans vanlige mistenksomhet var gått helt til hvile når det

gjaldt tyskerne. Svært man- ge ting tyder på at Stalin kunne ha tenkt seg å stå i krig med Hitler mot hvem- somhelst. Stalin var realist. Som sådan tok han sikkert ikke for god fisk alt i den høytflyvende hitlerske «ide- ologi». Han kjente jo selv innholdet — realiteten i pla- katordene «Marxismen» og «Det arbeidende folk». Nytti- ge saker å komme opp på, men ikke å leve og dø med! Nordmenn er jo foret med disse fraser og om sin «helte- modige motstand» til over- mettelse.

I begynnelsen av april -41 gjorde Stalin noe viktig som muligens kan antyde gehal- ten av rettsoppgjøret i Nor- ge vis å vis frontkjemperne i Norge. Disse kjempet som bekjent mot Stalinismen, som russerne har tatt av- stand fra etterpå tildels. Be- grunnelsen for å ribbe og dømme frontkjemperne i Norge var jo blant annet at vi hadde kjempet mot en stat som Norge var i allianse med. Dette visste jo vi at det kapitulerte Norge ikke var! Norge hadde tvertimot re- geringsbefalt kapitulert overfor Tyskland og avtalt våpenstillstand 10.6. 1940. Hva Stalin gjorde derimot var, vi siterer fra bokens si- de 83:

— «He ostentatiously clo- sed down the diplomatic missions of countries occu- pied by the Germans (Belgi-



Da mesterspionen Richard Sorge meldte om det forestående tyske angrep trodde ikke Stalin på ham.

HAUST

Nå daler det lauv.

Som fivrelld det kvervler, til bjørka er snau.

Det sukker i lunden når lauvristarn drar igjennom den og røver de gulnede blar, — en operasjon som helt enkelt må til, — en vind som er snill.

Sin plikt har de gjort

hvert eineste blad — både lite og stort.

Nå får alle sammen, når de takker av, rundt tuvene og stråa ei tilfeldig grav.

Så blir de til gjødning for vekst neste år.

Det er deres kår.

Ei hengebjørk står

og helser: «Godt mot!» når i porten du går.

Med mot konstaterer den: «Nå er det haust».

Tross sára etter lauvet — den står der så traust.

For sára, de gror. Den beholder sin saft, sin stolthet og kraft.

S.

um, Greece, Yugoslavia, Nor- way, Denmark) and even gave dipomatic recognition to the fleeting pro-nazi go- vernment of Rashid Ali in Iraq». — Ja, det var jo kje- delig for den emigrantiske legende at Stalin gå pokker i de tysk-okkuperte stater).

Nå er det jo så at man ikke skal legge allverden i diplo- matiske geberder. Men hva sier man om følgende: Ja- pans utenriksminister Mat- suoka som nettopp hadde avsluttet en vennskapspakt med Molotov — skulle reise hjem fra Kazan jernbanesta- sjon 13. apri 1941. Her om- favnet Stalin den tyske am- bassadør grev von der Schu- lenburg og erklærte: Vi må forbli venner og du må gjøre alt for det.» Det var ved sam- me anledning at Stalin om- favnet Matsuoka og sa: «Vi er også asiater!»

Det har muligens vært Sta- lins frykt for tiltagende tysk fiendskap som førte ham til å påskynde Sovjets leverin- ger til tyskerne: I april 1941 nådde de russiske leveranser nye høyder: 208 000 tonn korn, 90 000 tonn olje, 8 300 tonn bomull, 6 340 tonn kob- ber, tinn, nikkel og andre metaller og 4 000 tonn gum- mi. For første gang begynte nu russerne å transportere gummi og andre varer be- stilt av tyskerne på den transsibirske jernbane med spesielle ekspresstog. Meget av dette, også inkludert gum-

mi, skaffet russerne i utlan- det og var naturligvis be- stemt til å brukes av de tys- ke stridskrefter i deres an- grep på Russland.

SPION SORGE SIER sant for siste gang

Fantomspionen for bl. a. Sovjet før den annen ver- denskrig, Richard Sorge had- de hatt mye sorg i sine for- søk på å bli hørt av Stalin hver gang han sendte meld- inger til Stalin om det fore- stående tyske angrep. Den 12. juni 1941 hadde han mot- tatt en melding fra Moskva som sterkt betvilte hans tid- ligere meldinger om tysker- nes forberedelser til aksjon. Han syntes det var underlig at Stalin kunne tvile på hans informasjonen. Men det er spionens tragiske skjebne. Tror for eksempel alle utlen- dinger på sine spioner i Nor- ge som ukentlig melder at Ola nordmanns forsvar er uten verd, Ola som er utlen- ding sjæl. —

Sorge lurte på hvordan Stalin kunne tvile på hans opplysninger. Sorge dikterte et nytt telegram, antakelig 17. juni:

«Jeg gjentar: 9 armeer på hver 10 divisjoner vil angri- pe på bred front i grålysnin- gen 22. juli 1941.»

Sorges melding var under- skrevet med hans sedvanlige kodenavn «Ramsey».

(Forts. side 15)

Den skjebnesvangre «Krystallnatten»

Som ble satt iscene bak Hitlers rygg

Et utdrag fra Erich Kerns nye bok, bind II i hans Hitlertrilogi

I Erich Kerns trilogi om Adolf Hitler er nå bind II kommet: «Adolf Hitler und das Dritte Reich/Der Staatsmann». Kerns hensikt er hverken å rose eller å sverte Adolf Hitler, men å gi en objektiv skildring av person og hendelser. Men eftersom praktisk talt alt som hittil er skrevet om Adolf Hitler etter 1945 er den groveste svartmaling, vil boken nok bli kritisert for å bryte med denne ensidige fordømmelse. For alle som kan lese og forstå tysk vil nok boken være midt i blinken og med den politikk de norske forlag følger kan man vel heller ikke regne med noensinne å få se den i norsk oversettelse.

Men, la oss gi en smakebit her og gjengi i norsk oversettelse utdrag av kapitlet om den meget omskrevne «Krystallnatt»:

De fire skudd som den 17-årige polske jøde Herschel Feivel Grynszpan 7. november 1938 hadde fyrt av i den tyske legasjon i Paris mot legasjonssekr. Ernst vom Rath var dødelige. Rath døde 9. november kl. 17.30. Meldingen om hans død inntraff fra Paris da partisipisene og Blodordensbærerne var samlet i München for å minnes novembermarsjen av 1923. Storparten var samlet til en bespisning i Altes Rathaus som overborgermester

Fiehler hadde innbudt til. Hitler hadde allerede gått.

Dr. Goebbels holdt etter at meldingen om Rath's død var innløpet en tale preget av den alminnelige forbitrelse som hersket både i NSDAP og i vide kretser av befolkningen over Grynszpan-attentatet.

Den tidligere Gauleiter og Reichsstatholder i Magdeburg-Anhalt, Rudolf Jordan, forteller i sine erindringer om hva Goebbels dengang sa:

«Tallrike meldinger fra Riket lar erkjenne at det tyske folk gir uttrykk for sin opprørhet over det skjendige attentat. Denne spontane forsvarsaksjon fra befolkningens side vil i de nærmeste timer «sikkert stige ytterligere». Parti og stat må ikke stille seg mot den med rette ytrede opprørhet. I forståelse med sjefen for det tyske politi gjør jeg kjent det som allerede er formidlet til de ansvarlige tjenestesteder: Ved spontane utskielser fra befolkningens side mot jødiske forretninger, jødiske organisasjonssentraler eller også synagoger har politiet å forholde seg reservert. Man kan i disse timer sannelig ikke forlange av oss at vi stiller oss imot en berettiget folkeopprørhet.»

Den daværende SA-Obergruppenführer Franz Bock husket nøyaktig disse ord av Goebbels: «Det skulle ikke forundre meg om jødedommen fikk seg en huskeseddel etter denne gemene forbrytelse.»

I den alminnelige tumult og opphisselsen sprang noen spesielt radikale opp og styrtet til telefonen. Herr Bock beretter om det: «I salen ble det en livlig diskusjon da de

Synger historieforfalskningen på siste vers?

Den kjente britiske historieprofessor Alan J. P. Taylor frikjenner påny Hitler for å ha skylden for annen verdenskrig

Som alle vet er den norske legenden om hendelser under annen verdenskrig bare en lokal gren av den almene historieforfalskning som krigens seierherrer har lansert og holdt levende opp til denne dag for å ha et fikenblad å skjule sine egne forbrytelser og overgrep med — ikke minst utryddelsen av motstanderens ledende menn etter krigens avslutning. Forskjellen på Norge og Europa forøvrig er vel nærmest at andre steder, iallfall i Britannia og Frank-

rike slipper man til motforestillinger, mens en her med hård hånd, med trusler, økonomisk press og presseterror effektivt hindrer enhver oppklaring av de faktiske forhold. Bare tenk på den gemene behandling Ralph Hewins har fått skjønt ingen jo kan få sagt at han taler for sin syke mor.

Når det ellers gjelder denne historieforfalskningen, som er så seiglivet, så kan det ha sin interesse å gjengi etterfølgende fra vår danske kollega REVISION:

«Kjøbenhavn hadde i september måned et fornemt besøk. Det var den kjente historiker Alan J. P. Taylor, professor i historie i England. Han talte som gjest i Dansk-Engelsk Forening for de historiestuderende ved Kjøbenhavn Universitet. Emnet var «Hvem var skyldig i annen verdenskrig?» Forelesningen er referert i Berlingske Tidende 15. september samt med en artikkel dagen før med en mere alminnelig omtale av fenomenet Taylor.

I sin forelesning slår han en pel gjennom den historieforfalskning at Hitler var den egentlige opphavsmann til 2. verdenskrig og derfor Europas forbryter nr. 1. Han benektet også at Tyskland hadde rustet opp fra 1933 til 1936. Hitler kom inn i krigen med Polen, fordi Polen avviste Tysklands krav på de av tyskerne bebodde områder i Polen (Danzig). Både Hitler og den tyske befolkning anså dette krav å være legitimt. Hitler førte lynkrigen nettopp på grunn av den mangelfulle opprustning — særlig etter Englands krigserklæring. Hele denne problemstilling er historisk sett meget belærende, men slett ikke ny, idet Taylor allerede i 1961 utga sin bok: Årsaken til 2. verdenskrig, også oversatt til dansk. Den gang had-

første meldinger om sammenstøtene og synagogebrannene inntraff, og herunder om hvorvidt politiet og brannvesnet skulle gripe inn eller ikke.

Hverken dr. Goebbels eller andre oppfordret til å ødelegge jødisk eiendom eller å tenne på synagoger. Men som følge av de goebbelske uttalelser ble stemningen i salen meget opphisset (man var på alle hold oppbragt over mordanslaget) og noen spesielt hissige og overradikale styrtet til telefonene for å gjøre sine hjemgau kjent med hendelsene.»

Herr Jordan erindrer: «Gauleiterne var til å begynne med fullstendig overrasket. Mens vi satt her som passive tilskuere hendte det kanskje der ute i våre høyhetsområder noe som vi hittil ikke hadde noen anelse om og ikke kunne gjøre oss noen forestilling om».

Hitler talte imens ved Feldernhalle til rekruttene ved SS-Verfügungstruppe, som ble tatt i ed. Han kom ikke med et ord inn på tilfellet Grynszpan.

Hitler alamerer politiet

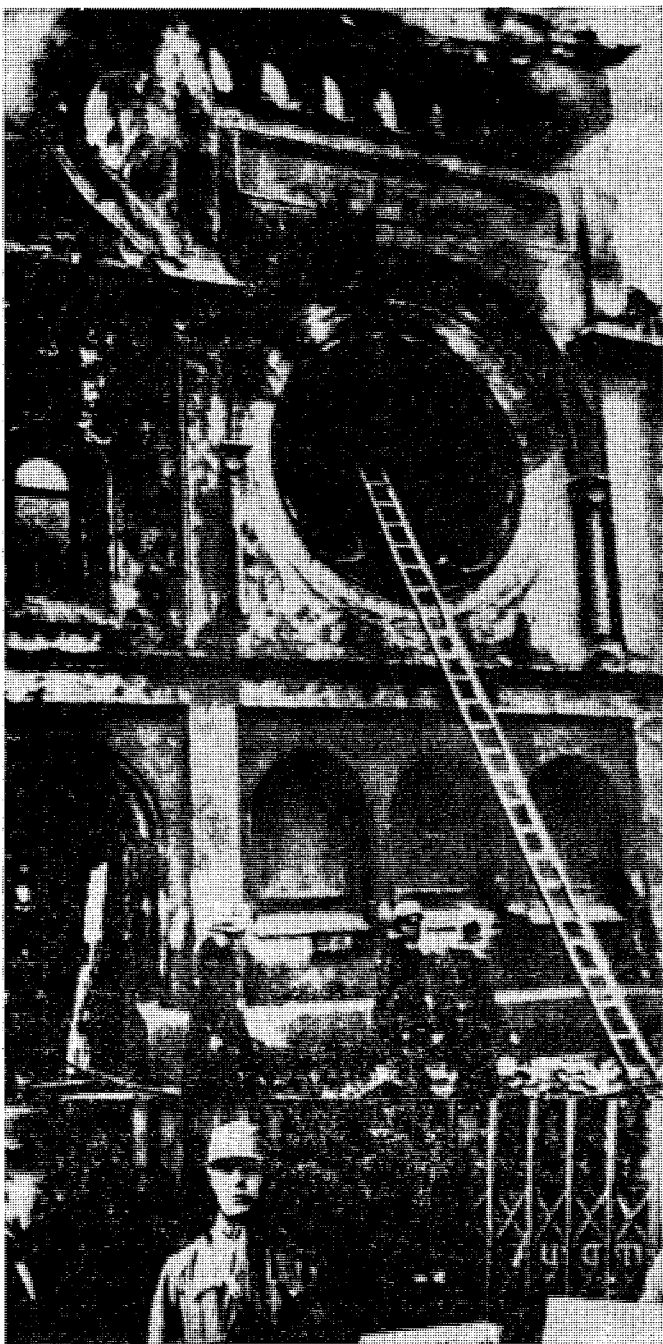
Derefter begav han seg til sin bolig ved Prinzregentenplatz, hvor det foruten ham bare befant seg hans militære adjutant Nicolaus von Below, Julius Schaub, en lege og en tjener. Da det ble telefonert fra «Vier Jahreszeiten» og meddelt at synagogen i Herzog-Rudolf-Strasse stod i flammer, og at jødiske forretninger ble plyndret i Neuhauser Strasse, meldte Schaub denne jobspost til Hitler.

Nicolaus von Below sier om hans reaksjon bl. a.: «Hitler lot straks ringe til politipresidenten Frhr. v. Eberstein og bad ham komme til hans bolig. Ytterligere telefonsamtaler førte

Schaub med Gauleidelsen i München og senere med Berlin (Fors. s. 16)



SA fikk ordre om ikke å delta i slike utskielser, men de demonstrerte dog utenfor jødiske forretninger.



I den såkalte Krystallnatt ble mange jødiske forretninger og synagoger ødelagt. Det var begynnelsen til den senere så skjebnesvangre utvikling.

Da Adolf Hitler gav Napoleon hans sønn tilbake

Napoleon II's — hertugen av Reichstadts lik bragt fra Østerrike til Invalidedomen i Paris midt under verdenskrigen

Den 14. desember 1940 sendte Deutsches Nachrichten Büro ut følgende melding: «I anledning av hundreårsdagen for overføringen av Napoleon fra St. Helena til Paris, har der Führer underrettet marskalk Pétain om at han har besluttet seg til å utlevere til det franske folk Napoleons sønn, hertugen av Reichstadts jordiske levninger til bisettelse i Invalidedomen. Overfor der Führer har marskalk Pétain gitt uttrykk for sin og det franske folks takk for denne edelmodige gestus. Tyske soldater bar kisten til gitte- ret ved æresplassen foran Invalidedomen, hvor den i de tidlige morgentimer den 15. desember høytidelig ble overgitt til Nasjonalgarden. Under orgelspill og ledsaget av fakkelbærere bar denne — under dempet tromme- hvirvel — kisten forbi Napoleons grav og stilte den opp foran høyalteret.»

Dermed hadde det Stor- tyske Rikets fører, Adolf Hitler, midt i krigens hete, bidratt til å bilegge et gammelt tvistemål mellom det tyske og det franske folk, som gjennom sin regjering to ganger tidligere — men forgjeves — hadde begjært liket utlevert av habsburgerne.

Men historien begynner meget lengre tilbake, så tidlig som da Napoleon i 1809 vendte tilbake til Paris etter å ha sluttet fred med Østerrike i Wien. To måneder senere meddelte han et familierråd, at han hadde besluttet å oppløse sitt barnløse ekteskap med Josephine, at han ønsket seg en tronarving og forbindelser med et gammelt dynasti. Den 18. februar mottok regjeringen i Wien en meddelelse fra sin minister i Paris om at korsikaneren aktet å gifte seg med hertuginne Marie Luise. Keiser Franz våget ikke å underrette sin datter om denne beslutning, så hun fikk først høre om den av andre, men av hensyn til statens interesser føyde hun seg. Da marskalk Berthier

de Taylor mange motstandere, men ifølge artiklen i Berlinske Tidende av 14. september har bladets korrespondent Frank Esman Jensen fastslått at Taylors posisjon som historiker nå så godt som er urokkelig. Hans dyktighet er uomtvistelig.

Moral: Historiske løgne kan leve lenge, men de blir dog avlivet etter en viss årrekke!»



Hertugen av Reichstadt — «Kongen av Rom» — Napoleons sønn.

innfant seg i Wien som beiler, og overrakte Marie Luise et briljantinnfattet bilde av Napoleon, festet hun dette på brystet, og bare tre dager senere ble hun formælet med seierherren fra Wagram hvis stedfortreder for anledningen var erkeher- tug Karl.

Napoleon var en helt igjen- nom om og kjærlig ektefelle for henne. Da hun den 20. mars 1811 fødte ham den etterlengtede tronfølger, svevet hun selv i den største livsfare. Men Paris var i en eneste gledesrus. Keisersønnen fikk navnet Franz Joseph Karl.

Den «lille konge» ble parrernes avgud. Og Napoleon selv viste seg fra en side som alltid hadde vært ukjent for Josephine og vel også for ham selv: som familiemenneske med rørende omhu og tålmodighet. Selv mens han arbeidet fikk barnet lov til å leke omkring ham, hvor det tumlet med treklossene til hans strategiske oppbygninger. Napoleon mistet aldri tålmodigheten. Og han bar alltid bildet av den «lille kongen» med seg på slagmarkene, over Russlands stepper og i Moskvas flammenatt.

Men vanskelige tider fore- sto keiseren og hans rike. Den 26. juni 1813 uttaler — i Palais Marcolini i Dresden — Metternich i sitt iskalde dødsfiendskap: «De er fortapt, Sire!» Så fulgte dagene i Leipzig som innledet keiserrikets undergang. I februar 1814 stiller Napoleon sin hustru og sitt barn under Nasjonalgardens beskyttelse før han atter må reise til fronten. Tidlig om morgenen går han inn i barneværelset og med den inderligste kjærlighet betrakter han sin sovende sønn, som han aldri mer skulle få se. Den 5. april må han gi avkall på Frank-

rikes og Italias trone for seg og sine etterkommere.

Under begivenhetene som fulgte reiste Marie Louise med sin sønn til Wien, hvor halve byen valfartet til Schönbrunn for å få et glimt av den store koriskanerens sønn. Hennes eneste tanke var nu å sikre seg regentskapet over Parma, slik det var blitt henne lovet.

Da Napoleon vendte tilbake fra Elba, var hun engstelig for at han skulle seire, og etterpå kreve at hun og barnet skulle komme til Paris igjen. Men Napoleons nederlag ved Waterloo befridde henne for dette mare- rittet. Napoleons annen tronfrasingelse inneholder ordene: «Jeg utnevner min sønn til franskmennenes keiser under navnet Napoleon den II. Hvis man ikke anerkjenner min sønn som keiser, er min tronfrasingelse ugyldig». Men så vendte altså bourbonerne tilbake — og den fire år gamle gutten, Napoleon den II., hadde kun vært franskmennenes keiser i ti dager...

Den 22. juli 1832 døde Napoleon den II. eller oberstløytnant i kavaleriregimentet Wasa, Franz Joseph Karl, hertug av Reichstadt. Han var da bare 21 år gammel og dødsårsaken var lungetuberkulose. Med «den unge ørn i lenker», som samtiden kalte ham, tok også en høytflyvende drøm slutt — en drøm som gjennom to årtier hadde fylt verden med ubeskrivelige forhåpninger og engstelser. Helt til det siste holdt den unge hertugen av Reichstadt fast ved sin fars testamente. Han la an på,



Napoleons sønn vender hjem — båret av tyske soldater.

ALEXANDER LANGE:

Okkupasjonstidens likvideringer

ET MØRKLAGT kapitel av norsk samtidshistorie om grove forbrytelser, som THE ESTABLISHMENT har nektet å undersøke i offentlig-rettslige former — ennsi å søke å bøte på.

EN FORTEGNELSE MED ENKELTHETER

Juleartikkel fra vår spesielle medarbeider G.K.

En likvidasjon som allere- de har stått i «Folk og Land» kan jeg bringe tilleggsopp- lysninger om. Det gjelder det overlagte drap på Kolbjørn Bråthen i Arnes. Han ble drept våren 1942 (torsdag 26. mars 1942) med nakke- skudd. Gjerningsmannen het R... K...; og det skjedde mot betaling. «Honoraret» for ugjerningen var kr. 100, hvorav kr. 40 gikk til R.K., for, som denne sa i retten, «Jeg måtte ha penger til en ny hatt». Bakgrunnen var politisk. En gruppe «gode» menn kom sammen en kveld i 1942, for å diskutere hva man skulle gjøre med denne

i alt og ett, å ligne ham — og var overbevist om at en dag ville også hans tid komme, da han skulle fylle et høyt kall. Men det gyldne bur som Metternich hadde smidd for ham, umuliggjorde enhver flukt, og en tidlig død fullendte så dette livs ulykkelige tragedie.

Først på hundreårsdagen for sin fars hjemkomst ble den unge Napoleon atter forenet med sin far. Det var Adolf Hitler som åpnet Wienerkapuzinerkryptens por- ter og gjorde slutt på «den unge ørns» habsburgske fangenskap.

«lusete kjøteren av en NS-mann». Kolbjørn Bråthen var vel ansett i trakten av både NS-folk og «jössinger», og derfor vakte mordet en bølge av forferdelse og avsky. Motivet var ukjent til å begynne med, men politiet fikk et tips som førte dem til Oslo.

En mann ble arrestert: Selve gjerningsmannen var det som ga opplysninger til politiet om medskyldige! En til ble tatt og så rullet det hele videre. Det viste seg at det var en profesjonell gjeng som var de utførende i kom- plottet. 9 navn ble oppgitt og alle ble arrestert. Disse fortalte om sakens fulle sammenheng. Bl. a. viste det seg at det var folk fra Arnes som var de virkelige organi- satorene: En advokat, en løytnant og en skogsarbeider.

Da de fengslede samtidig hadde øvet sabotasje mot Wehrmacht tok det tyske sikkerhetspoliti saken.

Det forelå tilståelser fra samtlige impliserte, så forsåvidt var saken klar. Men motivet og detaljene var så kyniske og rå, at Polizeige- richt Nord ga tillatelse til offentliggjøring. De tiltalte tilsto seg skyldige i dette overlagte drap, men samtlige nektet å være hovedmann. En kommunist i Oslo ble utpekt som «boss»: Det var ingen ringere enn «Osvald». Han utøvet et regime over sine menn. Det dikterte blind lydighet, Uansett hva saken gjaldt.

Det var han, som på an- modning fra løytnant S. — formidlet av sersjant Th. A. — sendte R.K. for å utføre drapet på K.B.

I Arnes var det en illegal gruppe som ble ledet av løytnant S., advokat S. og sersjant Th. A.

Denne gruppen forsøkte å ruste seg til å øve død, med hjelp av attentater. (Dette sa en av de skyldige.)

Disse tre fryktet at den dyktige K.B. skulle krysse deres planer. Dette ble drøf- tet på et møte i Arnes etter- vinteren 1941—42. Bud ble sendt til Oslo, og «Osvald» sendte R. K. ut til Arnes. En av de arresterte pekte ut of- feret og R. K. skjøt ham ned fra bakhold.

(forts. s. 15.)

ALF GLENG:

Spredte reiseopplevelser og inntrykk fra Polen

Mange lesere husker kanskje min artikkel i årets første nr. fra «Det nye turistlandet Polen.»

Reisen ifjor ga mersmak. De som er interessert i historie, husker nok at general Smuts i Versailles i 1919 pekte på «Den polske korridor» og sa at den ville bli årsaken til neste verdenskrig. Vi vet jo så godt at slik gikk det også.

Tyskland, som var blitt delt i to adskilte deler, forhandlet med riksstyret i Polen om adgang til å få bygge en høybro tvers over korridoren, slik at en kunne reise uhindret til Øst-Preussen uten tollhindringer. Vi vet også at England ikke ønsket en slik løsning og oppmuntret det polske riksstyret til å si nei. Ble det da krig, skulle England og Frankrike hjelpe Polen på alle måter.

Krigen kom og Sovjet annekterte hele Øst-Polen. Så vidt jeg vet har England aldri lagt 2 pinner i kors for å hjelpe Polen, hverken da eller senere, og Sovjet er idag hersker både i Randstatene og hele Øst-Polen.

Som erstatning skulle Polen få forsyne seg fra den tapende part: Tyskland.

Det er ingen tvil om at germanerne ved sin arbeidsomhet og dyktighet i århundrer har skapt store verdier av kulturell og økonomisk art til store deler av Sentral-Europa. Jeg vil her bare nevne Meonittene, som kom fra Nord-Tyskland, og som kultiverte og dyrket store landområder ved Volga på slutten av 1700 tallet. Ennå før siste krig talte de tysk dypt inne i Russland. Om det finnes noen igjen der idag er vel høyst usikkert, da de antagelig havnet i slaveleirene til Stalin under krigen, de som da ikke klarte å flykte vestover. Endel av dem klarte å komme seg over til Syd-Amerika, hvor de fikk slå seg ned i urskogene i Paraguay, hvor de har laget blomstrende marker hvor det før var urskog.

Byen Lodz i Polen har en blomstrende tekstilindustri, skapt av tyskerne, som polakkene villig innrømmer.

Skulle jeg skrive om alt min kone Mette og jeg opplevde under en reise i Polen i oktober, ville jeg fylle avisen. Derfor må jeg innskrenke meg til å nevne ting som jeg spesielt tror vil interessere leserne.

Før krigen var Pommern et blomstrende jordbruksland med store herregårder. Det er sørgelig idag å se ruinene av gårder og kirker og at befolkningen ikke forstår tysk.



Fra den gamle tyske by Posen — nå Poznan.

Universitetsbyen Poznan (tidligere Posen) ble veldig ødelagt under krigen og en ser overalt arr etter dette.

Det meste av keiser Wilhelms tidligere prektige slott midt i byen, står dog ennå med sotsvarte murer.

Vi stod utenfor og så i vinduene til en forretning, hvor det ifjor stod en stor skulptur av Lenin, men nu var fjernet, da en gammel mann kom og spurte om vi var fra Tyskland. Mette, som er født i Sønder-Jylland, og følgelig snakker flytende tysk, svarte at vi var fra Norge. Den gamle mannen sa bl. a.: «Under keiser Wilhelm hadde vi det godt her i byen.»

Mette var iferd med å knipse et bilde av etpar hus med mengder av skuddhull og ellers sterkt medtatt fra krigens dager, da en mann kom flyvende og begynte å skjelle henne ut for «fordømt utenlandsk journalist som vil rakke ned på Polen.» Vi var selvsagt klar over at mannen var kommunist. Han truet endog med å hente politi.

Vi besøkte flere slott rundt byen, hvor grever og baroner hadde bodd til 1939. Nu var de gamle slektene borte og de var omdannet til museer.

En søndag ble vi invitert til middag hos en distriktslege 7—8 mil fra Poznan sammen med våre polske venner fra ifjor. På vegen beså vi de kjente utgravninger ved Biskupin.

Det er ikke mer enn 14 år siden at en større boplass ca. 3000 år gammel, ble opp-

daget inne i en skog ved et vann og senere er blitt utgravet og rekonstruert slik en mener at den har sett ut i steinalderen med vakttårn og pallisader. Mye redskaper er gravet fram.

Distriktslegen var en kjekk mann. Han viste oss sykehuset m.m. Legens sønn og svigerdatter Maria satt sammen med oss ved middagsbordet. Det er synd at ungdommen ikke lærer tysk på skolen, så en må holde seg til den eldre generasjon hvis en vil ha skikkelig kontakt med folk. Selv juridiske studenter forstår ikke tysk.

Maria var jøde og en meget vakker pike. Distriktslegen fortalte at hennes mor hadde sittet i Auschwitz. Moren og hennes 2 søstre kom til Sverige ved krigens slutt med grev Bernadottes hjelp. Vår polske venn, Alfred, fortalte at hans far hadde sittet i Auschwitz i 5 år og at han også kom til Sverige i 1945. Men han hadde ennå ikke orket å besøke Auschwitz konsentrasjonsleir. Selv hadde Alfred som polsk soldat klart å stikke seg unnav og han hadde vandret gjennom hele landet fra øst for å komme seg hjem til Poznan, uten å bli arrestert.

Ja, dette var interessant. Fra ifjor husker vi at jødene i ghettoen i Warszawa gjorde opprør i 1944, og det ble sagt at 300 000 av dem mistet livet, mens russerne stod på andre siden av elven Wisla uten å ville hjelpe dem. De hørte således ikke til de 6 millionene som ble sendt i gasskamrene, slik det fortelles.

Alfred hadde noen dagers ferie akkurat da, og han ble

(Forts. side 12.)

ALEXANDER LANGE:

Er ung-Ola nordmann allerede delvis kaputt?

40 prosent av ungdommen på grensen av tjenesteudyktighet?

DAGBLADET for 10. november, anno Domini 1971 i en firespaltes overskrift på første side:

«En bataljon dimittert av psykiske årsaker»

Dersom det som står i denne tilsynelatende saklige artikkel av Olav Trygge Storvik er riktig og ikke godt juli — bør Norge ta konsekvensene som blant annet består i å melde seg som passivt medlem av den barske verden og anrope FN om «stønad» til å bygge asyl for en halvpart av befolkningen. Ti vi leser i Dagbladet:

— «De nervøse lidelser representerer et meget alvorlig problem i forsvaret. Tallene forteller en uhyggelig historie. Undersøkelser som er foretatt over en lengre periode viser at 25 prosent av dem som møter til sesjon må regne med betydelige psykiske plager. 40 prosent av de vernepliktige er på grensen til å bli kjent tjenesteudyktige, og de påvirkninger (uth. av A.L.) disse møter under militærtjenesten kan bli en utløsende årsak i den ene eller andre retning. I 1969, som er det siste år man har klare tall for, ble godt over en bataljon soldater, 690 mann, tapt for forsvaret på grunn av psykiske lidelser.»

Man må uvilkårlig spørre om disse lidelser på det åndelige plan når det gjelder verneplikten, overhode demper disse privilegerte herrers livsutfoldelse i pengejakten, i arbeidslivet og i det private? Eller på den politiske

arena, som Philby-kopi for eksempel.

Det fortsettes fra Dagbladet:

— «Av en innkallingsstyrke på ca. 16 000 mann representerte de psykiske lidelser 43,7 prosent av alle sykdomstilfeller.» —

Fra sjefslegen for Hæren, oberst Udjus, siteres fra Dagbladet:

— «Vår innstilling er at soldatene må prøves i det militære miljø før man kan si noe sikkert om de vil klare de påkjenninger de utsettes for, sier oberst Udjus. . . .» Det er imidlertid helt på det rene at de psykiske lidelser representerer et betydelig problem, og under innrykk og tjenestegjøring representerer disse den største forfallsgruppe vi har.»

Dette nøyer obersten seg med? Det er ikke hver dag man blir oberst. —

Vi må si at Dagbladet, som driver med mange skumlerier, dog atter har bidratt til det søtt slumrende Norges opplysning ved å servere ovenstående tankevekkende sensasjon i vårt «skibakkeløpets skinnendeland» med sin nu angivelige store ungdomselendighet.

Dette land som vi kjemper for, og hvor etterhvert dikt og svikt er kommet for å erstatte død. —

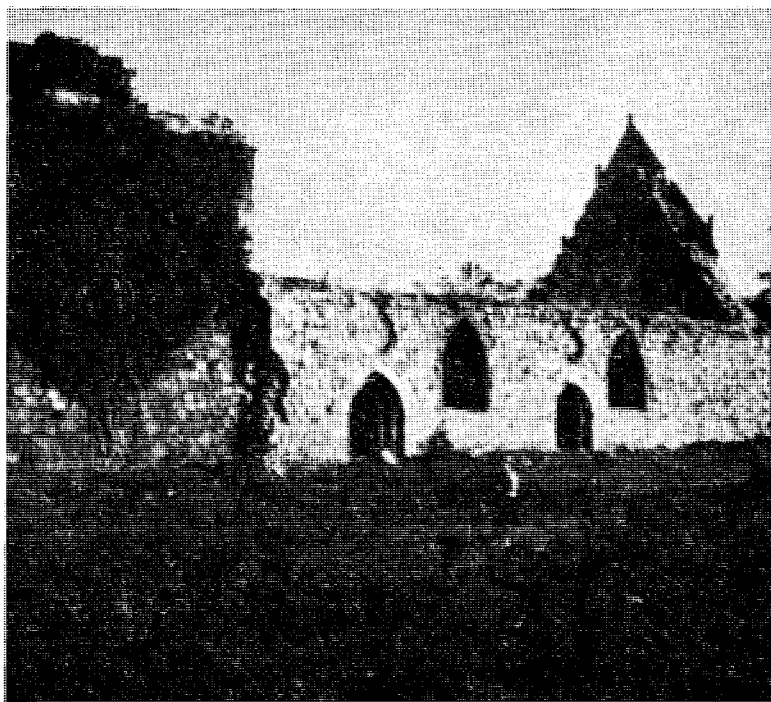
Men man kan jo spørre: Skyldes disse ovennevnte fæle minusprosjenter i ungdommen ikke fortegning? Det hele skulle vel ikke stamme fra intens innsats fra forsvarsfiendtlige, kursusutdannede testende psykologer med karrierebefordrende, positivt, politisk fortegn?

Er dette sant så er det fælt . . . Kan man nu lengre kjenne igjen den norske heltenasjon, representert ved våre fantom-sabotører, som i sin siste «krig» seiret så storveies over djevelens makter — disse fæle germanerne. Norge mitt Norge som sover så søtt . . .

I 1940 greide ikke politikerne å mobilisere. De bare rømte. — Skal ved neste korsvei en alminnelig, rettidig mobilisering bli hindret av «psykologiske lidelser»?

Er det norske fjernstyrte PHILBY'er som svekker ung-Ola nordmenns fedrelandssinn? Vi tror ikke at han er så syk som han synes. Vi ser kjekk ungdom idag alle vegne.

Hvis det var et faktum at

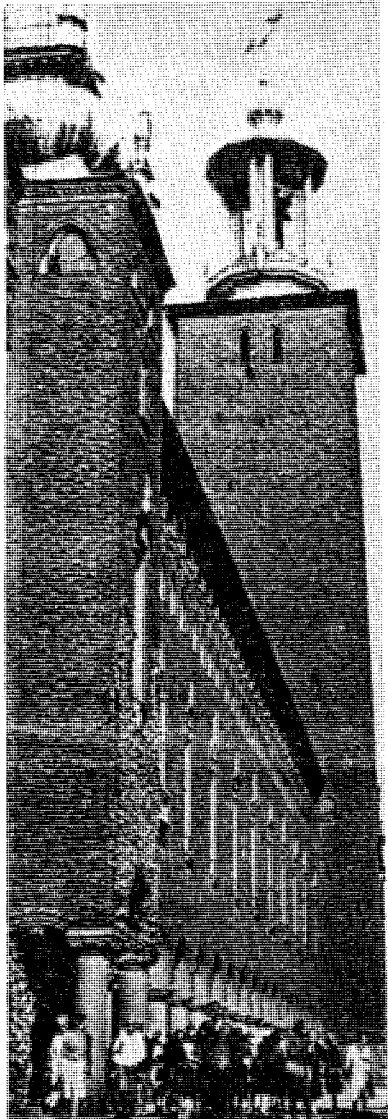


Kirkeruin ved riksveien i Pommern høsten 1971.

Vera Oredsson:

En Stockholmspromenad, høsten 1971

Vera Oredsson, som våre lesere nok vil huske fra tidligere artikler i **FOLK OG LAND**, har sendt oss etterfølgende betraktninger i forbindelse med en «Stockholmspromenad» ihøst. Den vil sikkert bli lest med interesse.



Stadshuset i Stockholm

Anblikken av Stadshuset vid Mälaren tjuser mig varje gång jag åker in med tåget mot Stockholm. Varje gång tänker jag: Gud ske lov att inte Stadshuset byggdes av dagens arkitekter, utan av arkitekter som fortfarande hade kvar något av romantik och mjukhet i sin utformning.

Stockholm — jag känner inte många som tycker om

en stor prosent av ung-Ola er sprø — er han da egnet i det sivile arbeidsliv? Er han da skikket til å studere på statens bekostning til dels — for å bli en av det ledende element i Norge?

Ett er sikkert: ett folk som ikke kan bære sine egne våpen til nødverge og militært forsvar — det folk kommer til å bære andres.

Det er kanskje det man helst vil. —

staden. Men jag gör det. Jag minns första gången jag kom hit under dramatiska omständigheter som flyktning vid 17 års ålder, med sliten kappsäck, med kläder som skulle passat en mycket gammal dam, men knappast en ung flicka. Kläder det lyste «Röda Korset» om. Håret hårt flätat, språket som förråde med den starka brytningen varifrån jag kom. Och nu, en nyinköpt tunika, håret lagt efter senaste modet, jag skulle bort på middag i gamla staden. Jag skulle inte till någon adress för att söka arbete, jag har ett vackert hem som jag återvänder till, en make som arbetar för att jag skall gå ordentlig klädd, vänner, kamrater, i massor. Första gången jag kom till Stockholm hade jag ingenting, bara mitt liv, och det var inte mycket värt 1945, som tyska. Men Stockholm gav mig mod, den gången, då jag anlände sent på kvällen. De många ljusen som speglade sig i vattnet spred en förtrollande skönhet. Kaskader av ljus mot hela husfasader var något av ett under för ett krigsbarn som vant sig vid mörkläggning, där ljus i detta betydde död och förintelse. Staden gav mig ork att leva vidare, trots hat, lögn, förbannelser.

Men nu skiner solen, och jag befriar mig från de dystra tankarna där jag går längs perrongen, ner genom tunneln upp till Vasagatan. Med ett ryck väcks jag till aktivitet, genom att några tyska pressbilar parkerar i stor brådska mitt framför ögonen och lämnar av passagerare och förare som skyndsamt beger sig till stationsbyggnaden. Jag har alltid några flygblad som bönar om Hess-frigivning till hands, och de kommer nu väl till pass. Snabbt sätter jag fast några vid vindrutetorkarna och promenerar sedan längs Vasagatan mot Kungsgatan. Kungsgatan som förr var full av liv och rörelse ligger nästan öde, lite dyster, solen tycks inte trivas där heller för skuggan är dominerande. Kalla vindpustar skyndar på mina steg för att nå en tvärgata. Skall just vika in där,

SIEGFRIED:

Var Hitlers nærmeste mann sovjet-spion?

Hvem var egentlig den Martin Bormann som general Gehlen retter denne beskyldning mot?

III.

Vi har tidligere nevnt at Martin Bormann alltid gikk inn for de mest ytterliggående og radikale tiltak, ikke minst når det gjaldt tiltak rettet mot jødene og mot «undermenneskene i øst». Men også når det gjaldt tiltak mot de allierte terrorflyvere var han ypperste representant for den hårde linje.

Da Martin Bormann således 30. mai 1944 i et rundskriv til gauleiterne oppfordret disse til å meddele Ortsgruppelederne at i de tilfeller da sivilbefolkningen hadde øvet selvestis overfor nedskutte terrorflyvere «skulle man se bort fra politimessig og strafferettslig forfølgning av de folkere som hadde deltatt», slo den plagede befolkning i noen tilfeller ihjel allierte flyvere som hadde vært tvunget til å hoppe ut i fallskjerm. (Kern: Von Versailles nach Nürnberg», side 421). Dette var som kjent et hovedanklagepunkt mot de tyske ledere i Nürnberg. Men hvis nå Bormann virkelig var Stalins agent, hva så?

Vi leser ellers et interessant leserinnlegg i **NATIONAL-ZEITUNG** for 15. oktober 1971, undertegnet O. Dicke, Neuss. Vi gjengir:

då jag plötslig hejdar mig. «Här kan jag inte gå, som anständig kvinna. Gatan är känd som Klara-Porr gatan, där skyltfönstren äro fulla av snuskiga bilder och jag vill ha en skön promenad.» Med dessa tankar skyndar (Forts. side 10)



Jo, Bormann kunne nok hatt anledning til å skaffe seg alle militære opplysninger Sovjet måtte ønske. Men gjorde han det? Bildet viser en «Lagebesprechung». Fra venstre: Keitel, Göring, Hitler, Bormann.

«Denne melding (om Bormann som sovjetspion) kommer ikke overraskende for meg. I femti-årene besøkte Heider Heydrich meg gjentatte ganger i mitt hjem. H.H. var sønn av den tidligere Reichsprotektor i Böhmen og Mähren, sjefen for SD, SS-Obergruppenführer Reinhard Heydrich. H.H. sa dengang til meg: «Bormann drepte min far». Etter hans fremstilling forholdt sammenhengen seg noenlunde slik: Bormann var Moskvas agent, men hadde ydet mange penger i NSDAP's første tid. Han hadde dermed vunnet Adolf Hitlers tillit. Sammen med Bormann hadde en annen viktig agent sneket seg inn i NSDAP: dr. phil. A. Gr. Leibbrandt. Denne var spion for både Vesten og Østen og hadde et meget beveget liv bak seg. Leibbrandt var senere fremtredende medarbeider i Ostministerium. Den underlige virksomhet Leibbrandt drev ble SD-sjefen påfallende.

Ved de tyske troppers innmarsj i Warszawa var Leibbrandt der før SD. Han hadde da ladet dokumenter forsvinde. Dette hendte påny i Paris. I østområdene hadde han så systematisk hisset den russiske befolkning opp mot den tyske Wehrmacht.

Heydrich lot så Leibbrandt arrestere. Da sjaltet Bormann seg inn og hadde presset igjennom hos Hitler at Leibbrandt igjen ble satt på frifot. Det virkelige motiv fortiet han for Hitler.

I London så man i arrestasjonen av Leibbrandt en fare for agentringen i NSDAP. Det kom ordre om at Heydrich måtte forsvinde. Selv henvisningen til at Gestapo ville gripe til uhyrlige represalier, bragte ikke London til å oppsi sitt forehavende. Resultatet var mordet på Heydrich og gjengjeldelsen i Lidice.

Fra nå av kunne Bormann & «Co» arbeide videre uforstyrret. Hvilke intriger og renker han

faktisk spant vil man vel knapt noensinne kunne rekonstruere.»

Det har vært reist tvil om hvorvidt Martin Bormann virkelig var så orientert om militære spørsmål og avgjørelser at han kan ha vært selve toppspionen som sørget for at Sovjet fikk de tyske militære ordre før de endog rakk frem til de tyske avdelinger. Det har vært pekt på at Bormann vanligvis ikke deltok i de Lagebesprechungen som Hitler daglig holdt i sitt hovedkvarter.

På den annen side hadde Bormann, som det bl. a. fremgår av Hitlers testamente, rikskanslerens absolutte tillit. Og Alan Bullock skriver for eksempel i sin bok om Hitler (side 519):

«Det hendte det ble holdt en annen mere begrenset militærkonferanse (med begrenset menes med færre deltagere. Vår bemerkning) sent på kvelden, og det forekom ofte private møter mellom Hitler og hans viktigste nestkommanderende — Himmler, Bormann, som var den mektige leder for partiets kanselli, eller Goebbels som kom med fly fra Berlin.»

Det er vel all grunn til å slå fast at Martin Bormann kunne skaffe seg alle de militære opplysninger han ønsket umiddelbart etter — eller endog før — Hitler hadde gjort sine generaler kjent med sine beslutninger. Det er da også pussig å notere seg at på nesten hvert eneste bilde fra Führerhauptquartier dengang sees Bormann sammen med Hitler og hans militære stab.

*

Martin Bormann ble i 1954 erklært død av en Berliner (Forts. side 10.)

En Stockholmspromenad — — Var Hitlers nærmeste

(Forts. fra s. 9)

jag videre till Högtorget.

Solen flödar igen och jag måste le när jag hör de välkända falska tonerna av en religiös, sentimental melodi frambringas av en billig flöjt. Där sitter hon, år efter år har jag sett henne här och var i Stockholm. Hon ser nästan ut som min barnoms häxa, med sitt huckle och sin kutiga gestalt. Ansiktet är nästan oskönjbar. «Lär hon sig aldrig spela?» tänker jag, så många år som hon hållit på. Jag ser på människorna som dels förlägna, dels med ett medlidande uttryck i ansiktet lägger sina slantar brevid denna varelse som i denna moderna del av staden ser ut som en kvarglömd figur från medeltiden. Jag lämnar ingen slant, för jag vet att hon frampå kvällen kvickt och diskret kastar av sig sin förklädnad vid en av förvaringsboxarna vid tunnelbanan och förvandlas till en välklädd förortsfru som nöjd åker hem med dagens inkomst till ett radhus i förstaden. Hon har det bättre ställt än de som ger pengar av medlidande — kanske av sin knappa folkpension.

Nu kommer jag fram til en fontän. Jag älskar fontäner och kan se länge på deras vattenspiel utan att tröttna. Jag går längs Hamngatan, som visst aldri blir färdigbygd och saknar träd. Varför är Stockholms stadsplanerare så rädda för träd? Träd, som ger doft efter regn, träd som absorberar avgaser, träd som ger vetenskap om årets skiftningar, träd som ger färg mot den ljusa betongen. VAFÖR HAR MAN TRADSKRÄCK I STOCKHOLM? Långsamt promenerar jag vidare mot Kungsträdgården, då jag helt oväntat hör någon slags negerrytm. På trappan intill NK (Stockholms dyraste varuhus, Nordiska Kompaniet) sitter några individer och slår med flaskor mot lådor i en jämn men främmande takt. Det ser fullständigt vansinnigt ut. Kropparna ryckes med i någon slags spasmer. Vita negrer, demokratins barn, jag önskar att jag har en visselpipa som väcker de unga döda Waffen-SS kämparna ur sina gravar, att de kommer farande med sina transportbilar, tar dessa demokratins barn i kragen, slänger dem på lastflaket, susar i väg med dem till ett läger där de klipptes, drillas, avgiftas och släpps ut som raska MÄN. Men det är bara drömmar, och lite nedstämd går jag vidare.

Kungsträdgårdens vackra blomsterutställning gör mig på gott humör igen. Jag sätter mig en stund på en bänk och njuter av färgprakten. Några snygga, välvårdade ungdomar sjunger på estraden några välkända folkvisor. Jag skulle vilja stanna här — länge. Men middagen i gamla staden skall börja om en halvtimme, så jag lämnar med saknad bänken efter mig och beger mig förbi den välkända Karl den XII-statyn mot Gamla Staden. Vid kajen mot slottet lutar jag mig mot muren för att se Kastellholmen. Några fnittrande röster nedanför gör mig uppmärksam och det jag nu får se kommer mina hårrötter att bränna till. Sex stycken ungdomar sitter och hjälper varandra med injektioner. Detta fassansfulla gift sprids alltså mitt för ögonen på mig. NARKOTIKA!! Jag kan inte slita blicken från dem. Jag står länge paralyserad av vanmakt, avsky, hat, och ändå ett oerhört medlidande med ungdommen i Sverige.

Jag vänder mit blick mot solen, och en sång ljuder i mitt omedvetna.

En sång som vi sjöng i Hitlerjugend:

Och morgondagen är vår tid, när vindarna susar genom bergen.

Solen gör dalarna stora, och livet, ja livet — det tilhör oss . . .

Ja, sannerligen, livet tillhör oss nationalsocialister. Jag vill sjunga den högt som protest mot vad som utspelas nedanför vid kajen. Men jag antar att det är jag som bleve inspärrad då och inte de sex ungdomarna som förgifter sig. Samtidigt ser jag en rubrik framför mig i tankarna, som protest, att ledaren för Nordiska Rikspartiet Göran Assar Oredsson firades av kameraterna i Sveriges Radio, «Vi måste vara rädda om de demokratiska värdena». «Är detta de demokratiska värdena, så må f-n ta dem», tänker jag. Ett äldre par vänder sig om och tittar lite undrande på mig, så jag har visst uttalat de orden högt. Med en uppgiven gest pekar jag mot kajkanten och skyndar vidare över bron mot Gamla Staden, nästan halvspringer för att komma ifrån den synen så fort som möjligt. Väl inne på Västerlånggatan fångar skviltfönstren mitt intresse. Modet har blivit fult. Inga svepande kjolar lockar till köp. Allting verkar så likriktat. Men de gamla husfasaderna däremot är underbart tjusiga. Här har folk

bott i många hundra år. Det finns ingen atmosfär som andas historia så mycket som Gamla Staden. Man kan fortfarande ana sig till nattvaktens rop där han går med lykta, knektarnas högljudda och mustiga språk, smygande konspiratörer och adelsmännens klumpiga försök att ställa in sig hos folket.

En konsthandel väcker mitt intresse. En underbar havsmålning fångar mig. Målnets formationer bådastorm, havet är redan i uppror. «Den vill jag ha om jag vinner pengar någon gång.» Medveten om att detta som så mycket annat bara blir en dröm. Några flinande herar bakom mig för mig tillbaka till verkligheten. Jag följer deras blickar och en jättestor modern målning av obscenaste slag som väl dominerar över den annars utsökta konsten skjuter upp en rodnad över mitt ansikte. «Bara de inte tror att jag tjusades av den», tänker jag och går vidare.

Så erinrar jag mig om en gång i Wien, när jag gick så här. Men då hade jag inget mål utan gick på måfå. Såg noga på allt i den härliga staden. Till skillnad mot Gamla Staden som nästen luktar krut, blod och umbäranden, så var Wien fylld av musik, glädje och gemyt. Jag gick gata efter gata, då jag på ett mystisk sätt drogs till ett hus med bakgård. Det var fult, det ägde inget som helst intressant i början. Men några skuggor på den väckte min nyfikenhet. Jag blundade och tittade igen, och nu förstod jag. Skuggorna härrörde sig ifrån något som var avlägsnad och liknade örnen med hakkorset, minnestavlor av olika slag. Jag gick in på gården och fick plötsligt en förnimmelse av något heligt. En övertygad kristen måste känna sig så när han besöker en kyrka, tänkte jag. Men här fanns ingenting påtagligt som kunde inspirera mig. Soptunnor, flagnade fasader. Jag gjorde sedan efterforskningar om vad detta var för hus, och fick reda på att Adolf Hitler bodde där i sin ungdom. Jag funderar fortfarande på vad det var som drev mig rakt på detta hus bland de många, många tusen i en så stor stad som Wien.

Ett par facklor vid ett källarvalv gör slut på mina minnen. Jag är framme vid målet. Med en liten kuslig förnimmelse går jag den långa källartrappan ned men väl inom porten slår värme och trygghet emot mig. Några

(Forts. fra s. 9)

Amtsgericht, nok vesentlig på basis av et slags vitneprov av Axmann, som mente å ha sett hans lik. Det ble imidlertid aldri funnet, og det var ikke bare Simon Wiesenthal som hevdet at han fremdeles var i live. Wiesenthal hevdet at han oppholdt seg i Sør-Amerika og det var vel det den hesiske generalstaatsanwalt bet på da han i 1964 utlovet en belønning på DM 10 000 for hans pågripelse. Ingen har dog, såvidt vi vet, før Gehlen nå, hevdet at han kom seg over til Sovjet og har bodd der til han døde for noen få år siden.

La oss da se litt på hva Hitlers sjefsflyver, Flugkapitän Hans Baur, beretter om utbruddsforsøket sammen med Bormann etter Hitlers død. Baur har skrevet en bok «Ich flog Mächtige der Erde», som forøvrig i år er kommet i nytt opplag. I den første utgaven forteller han på side 275 noe som jo får en dyster bakgrunn hvis det er riktig at det var Hitlers «mest trofaste partifelle» Bormann som var den store forræder. Han beretter om avskjeden med Hitler i bunkeren kort før Hitler begikk selvmord.

«Da jeg kom inn i det lille omkring to ganger tre meter store, trekledte bunkerværelse, hvor hele utstyret var en liten sofa, en beskjeden buffet og etpar stoler, kom Hitler straks bort til meg, grep meg med begge hender og sa til meg: «Baur, jeg vil gjerne ta avskjed med Dem!» Sterkt opphisset svarte jeg: «De vil da ikke gjøre slutt?» Så Hitler: «Det har dessverre kommet så langt. Mine generaler har forrådt og solgt meg, mine soldater vil ikke mere, og jeg kan ikke mere!»

Om selve utbruddsforsøket forteller Baur på side 282 o. flg.:

«Henimot kl. 21.30 ble utmarsjen fra Rikskanselliet i små grupper anordnet. Jeg selv ble etter ordre sammen med Reichsleiter Bormann. Vi var omtrent 15 mann da vi kom ut av bunkeren ved utgangen til Volksstrasse — der hvor tidligere SA-postene hadde stått. Vi løp over til U-banesjakten fra Kaiserhof, den var fullstendig sammenskutt, skinnene helt ødelagt. Vi rutsjet på bakenden inn i sjakten. Det var helt mørkt, bortsett fra et

välkända ansikten — en vänlig röst som säger: «Välkommen, fru Oredsson.»

Min Stockholmspromenad är slut.

Vera Oredsson

par steder hvor bomber og granater hadde slått igjennom. Vi kunne ikke se noe og lommelykter hadde vi ikke. Vi løp bortover gangen, tvers over krysset ved Friedrichstrasse, som vi ikke kunne se i mørket, videre til Gendarmenmarkt, hvor vi kom ut. Da alt brente rundt Gendarmenmarkt, løp vi tilbake til Friedrichstrasse og derfra i retning Weidendammbrücke. Kort før den var det bygget opp en pansersperring, hundre meter foran brente flere vogner — her var russernes linje.

Russerne var helt klar over at alt som ennå ville redde seg ut av Berlin måtte over denne bro. Så konsentrerte de sin ild i alt vesentlig om dette punkt. Det var også grunnen til utallet av døde og sårede på dette sted. Bormann satt på huk på stentrappen til en husinngang, nøyaktig på hjørnet mellom Schiffbauerdamm og Friedrichstrasse. Foran ham lå en død russer. Selv forsøkte jeg hele tiden å finne en fremkomstvei. Fra Chausseestrasse måtte vi gå frem i Ziegelstrasse og derfra til et stort bryggeri. Dette bryggeri var av oss utsett til å være det første samlestet. Men jeg måtte hver gang pånytt tilbake. Bormann rettet bebreidelser mot meg: «Bli dog her, Baur, De blir også skutt ned for meg. De ser da hvor mange sårede det strømmer tilbake. Jeg trenger Dem fremdeles, bli dog her!» Jeg svarte ham at det var en uting å bli sittende, vi måtte forsøke å komme fremover da natten var kort nok og vi ennå hadde en lang vei å løpe.»

Det som her berettes synes å kunne tyde på at Bormann for ikke å vekke mistanke måtte foreta et slags utbruddsforsøk, men at han slett ikke var så ivrig etter å fullføre det. Ventet han på å bli «tatt tilfange» av sine røde venner?

Baur fortsetter:

«Jeg gikk fremover igjen, inn i et sammenskutt hus like over på den andre siden, det hadde vært hotell der en gang, nå en eneste ruinhaug — over denne haugen kunne man nesten nå hjørnehuset Chaussee- og Ziegelstrasse. Klokken var henimot 2 morgen da Bormann og jeg løp over dit. Da russerne uopphørlig skjøt langs Chausseestrasse, sprang vi over ruinfeltene mot huset. Vi tok tilflukt i husinngangen og måtte slå fast at denne og kjelleren var full av sårede menn og kvinner, noen av dem hadde fått kroppen revet opp av granatsplinter. Jammeren var fryktelig, men vi kunne ikke hjelpe. Stadig gikk jeg ut på gaten for å se om veien videre var fri. I gatene raste kamper mellom tyske og russiske stridsvogner. Flere av disse russiske uhyrer ble nedlagt av panzerfåuser. Jeg

(Forts. side 15)

Fra stålhjelmens historie

DEN BLE SKAPT UNDER OG AV FØRSTE VERDENSKRIG



Den første stålhjelm i første verdenskrig var en liten skål som den franske hærledning lot dele ut til soldatene i skyttergravene.

Den første stålhjelm i moderne krig så dagens lys i 1915 på fransk side under kampene på vestfronten i den første verdenskrig. Det var etter at stillingskrigen hadde begynt og soldatene førte en lite misunnelsesverdige tilværelse i skyttergravene. Under de hyppige «trommeild»-angrepene fra det tunge artilleriet var mannskapene særlig utsatt for virkningene av splinter og annet som kom luftveien etter de detonerende sprenglegemer.

Man hadde lagt merke til at skyttergravsbeboerne forsøkte å verne seg ved å sette gryter, panner og lignende på hodet under bombe-

mentene. Det franske krigsministerium lot derfor utdele til soldatene noen ganske primitive hetter, eller snarere skåler av stål. Skålen skulle bæres under luen og levnet ingen beskyttelse for pannen, øynene, tinningen eller halsen, da den ikke var stort større enn hulningen av to hender.

Men så fikk man for seg at man ville lage en stålhjelm etter modell av blikkhjelmene til dragonene. Da det het seg, at den franske soldat var forfengelig, lot man derfor et utvalg av landets mest berømte billedhuggere og malere stå for formgivningen. Således oppsto den første, den franske stålhjelm. Den hadde vesentlige mangler, men tilsvarte soldatenes krav til stil og skjønnhet, selvom både øynene og halspulsåren ble liggende ubeskyttet. Men den var pyntet med emblemet av den flammende granat, så poilu'en var fornøyd.

De pickelhaube-kledte tyske landserne smilte litt over denne franske tilbakevenden til middelalderen, men smilet gav seg fort da også det tyske krigsministerium befalte at en brukbar hjelm hurtigst mulig måtte fremskaffes for rikets væpnede styrker.



Første verdenskrigs tyske stålhjelm etter utkast av en lege, professor Aug. Bier.

Og tyskerne gikk til verket på sin måte. Det var ikke (Fors. s. 16)

«Jensenisme»

MODERNE RASETEORI STØTTER NASJONALISME

Fra «Afrika-Post» har vi hentet og oversatt etterfølgende artikkel som redegjør for den siste vitenskapelige utvikling på et område som vanligvis er tabu i vesterlandene. Den amerikanske professor Arthur Jensen hevder, med tilslutning av flere og flere kolleger, at det er en ubestridelig, genetisk betinget forskjell mellom ulike rasegrupper.

poengsiffer ved videnskape-
lige intelligenstester, mens
negre og puertoricanere lig-
ger lavest i rasehierarkiet.
Sosiologer må nu ganske en-
kelt ta til etterretning at den
forholdsvis lave I.Q. til neg-
re har sammenheng med den
genetiske arv.

Disse tanker som har ført
til en helt ny teori, ble —
uten å vekke særskilt opp-
sikt — første gang fremlagt
for den akademiske offent-
lighet i Amerika i mai 1966.
Dengang fordret William
Shockley, professor ved
Stanford Universitet (Nobel-
prisvinner 1956), at det vi-
denskapelige Nasjonalakade-
mi skulle sette igang
forskningsprosjekt om den
genetiske innflydelse på in-
telligensen hos forskjellige
raser. Akademiet avsto hans
fordring — og dermed ble
det, skjønt Shockley har
gjentatt sitt krav flere gan-
ger.

Først i begynnelsen av -69
ble denne akademiske kon-
trovers til et offentlig strids-
spørsmål, da Prof Jensen of-
fentliggjorde en artikkel un-
der tittelen «Hvor mye kan
vi forbedre intelligenskvosi-
enter og skolelydelser». Av-
handlingen, som tilsynelat-
ende bare hadde interesse
for fagkretser, ble trykt i
«Harvard Educational Revi-
ew», et gammelt og ansett
pedagogisk kvartalstids-
skrift. Som «New York Ti-
mes» skrev, har ingen av-
handling siden Darwins evo-
lusjonsteori utløst slike li-
denskapelige diskusjoner og
fremkalt så uforsonlige mot-
setninger. Et nytt følelses-
ladet ord gikk inn som en
del av det amerikanske
sprog: «Jensenisme».

Jensen hadde tillatt seg å
oppsette en hypotese som
stod i direkte motsetning til
den rådende likhetslære, og
denne hypotese gikk enkelt
sagt ut på at de ubestridelige
forskjeller i gjennomsnittlig
intelligensnivå mellom sorte
og hvite amerikanere ikke,
som likhetsdoktrinen hev-
der, skyldes forskjellene i de
sosiale miljøer, men tverti-
mot er betinget av arvean-
leggenes egenart, som i høy
grad bestemmer den ånde-
lige yteevne. Den konklus-
jon at oppfattelsesevne og

bearbeidelseskapasitet er
ringere hos amerikanske
negre enn hos deres hvite
medborgere, dro Prof. Jen-
sen ut fra omkring 400 stu-
dier, hvor intelligensen hos
begge rasegrupper ble målt
og sammenlignet og ut fra
eksperiment med amerikanske
skolebarn. Og særlig vik-
tig: Denne betydelige for-
skjell i intelligens fant han
også når han sammenlignet
hvite og sorte barn fra sam-
me sosiale og økonomiske
sjikt.

Denne observasjon førte
forskeren, som opprinnelig
bare hadde villet foreta pe-
dagogiske undersøkelser og
som forsikrer at han når det
gjaldt rasekomplekset ikke
hadde noen forutinntatte
meninger, inn på genetik-
kens område.

Jensen mottok impulser
fra en studie over eneggede
tvillinger som siden fødse-
len hadde levet adskilt fra
hverandre. Undersøkelsen
var foretatt av psykologen
Cyril Burt og genetikeren
J. A. Shields og dens offent-
liggjørelse ble møtt med
ihjeltielse i USA. Undersøk-
elsen viste at hvert tvilling-
par til tross for sitt ulik-
artede miljø alltid hadde
nådd frem til omtrent det
samme intelligensnivå. Der-
imot hadde arve-ulike, dvs.
tveeggede tvillinger, til tross
for at de var oppvokset i
samme familie, en ganske
annen varierende intelligens
i forhold til hverandre — for
ikke å snakke om tilfeldig
utvalgte personer oppvokst i
«samme miljø», deres intel-
ligens oppviste enda større
variasjoner. Omtrent 100'an-
dre tvilling- og adoptivbarn-
studier i de siste 25 år be-
styrket Jensen i hans over-
bevisning om at en dominer-
ende del av intelligensen var
avhengig av arv og ikke kan
overbringes fra omgivelsene.
Dengang tilføyet Jensen for-
siktig at denne observasjon
som gjaldt enkeltindivider
ikke kunne gjøres gjelden-
de for rasegrupper før en
vidtgående vitenskapelig
forskning var gjennomført.
Jensen ville med andre ord
sette et klart grenseskille til
de tradisjonelle raseteorier.
For det er nemlig ikke slik
(Forts. side 13)



Den tyske stålhjelm hadde ikke for-
andret seg meget i annen verdens-
krig heller.

Spredte reiseopplevelser — —

(Forts. fra side 8)

med oss en rundtur i den vestlige delen av Polen.

I byen Kepno ble vi vist den vakre kirken av en ung prest og etterpå invitert på kaffe i prestegården.

Hovedpersonen i Kepno hadde noen år tidligere vunnet en større pris for et vitenskapelig arbeid. Størsteparten av pengene hadde han brukt til å forskjønne kirken.

Allikevel ble den for intet å regne mot katedralen i Czestochowa. Katedralen med tilhørende kloster er vidt berømt for sin skjønnhet og store rikdommer.

En prest viste oss rundt i helligdommen. Der henger «Den sorte madonna», et maleri som er verdensberømt fordi en svensk offiser en gang under tredveårs-krigen på 1600 tallet stakk sin sabel inn i madonnaens høyre kinn og laget 2 flenger. Det påstås at det er gjort mange forsøk på å få dekket over merkene etter sabelstikkene uten at det har lyktes. Merkene etter sven-skens ugjerning trer da tydelig fram på alle reproduksjoner av «Den sorte madonna», selv i miniatyr.

Presten fortalte og viste oss et rom med en mengde krykker, som skal være etterlatt i århundredenes for-løp av krøplinger som er blitt helbredet under sitt be-søk i kirken.

Kirkeskipet har en ufor-lignelig skjønnhet, skapt av utallige kunstnere i seklenes forløp. Presten sa at selvste Adolf Hitler var betatt av skjønnheten da han besøkte katedralen under krigen. Se-nere har både Robert og Ed-ward Kennedy besøkt kate-dralen og gitt gaver og sine emblemer, som er blitt inn-lemmet i kirkens skatter, som vel ikke kan måles i penger. Presten viste oss og-så skattkammeret, hvor det funklet i diamanter og juve-ler og andre kostbarheter. Den katolske kirke har i-hvertfall vært flink til å samle seg skatter på jorden.

Så gikk turen til Polens tidligere hovedstad Krakow med sitt gamle kongeslott fra Polens storhetstid i mid-delalderen.

Vi tok inn på det inter-nasjonale Orbishotellet, som har en ganske høy standard og har en imponerende stør-relse. Mettes fødselsdag ble feiret i hotellets vakre res-taurant med mest tysk mu-sikk. Pussig nok feiret vi hennes fødselsdag for 5 år siden i Praha.

Neste dag stod jeg alene ute på gaten for å fotografe-re hotellet. En politimann kom da og snakket til meg,

men jeg forstod selvfølgelig ikke polsk, så jeg vet ikke om han mente å nekte meg å fotograferer på gaten. Imid-lertid gikk han videre.

En stor svensk buss fra Stockholm parkerte ved si-den av min bil og passasjer-ene strømmet inn i hotellet. Jeg spurte en eldre mannlig passasjer om hvor de hadde vært. Han svarte Budapest, Praha og Berlin og at de no var på veg til Warszawa. Jeg sa at det nu var 5 år siden vi var i Praha og jeg spurte om hvordan det var der nu. «Mycket, mycket sämre, allt förfaller!» var svaret.

Jeg nevnte i min artikkel fra ifjor at tiden den gang bare tillot oss enten å besø-ke de berømte saltgruver i Wieliczka syd for Krakow, ikke langt fra Zakopane — eller Auschwitz navngjetne konsentrasjonsleir. Da valgte vi saltgruvene, men nu la vi kursen vestover mot Os-wiecim, som det heter på polsk. Byen ligger også ved elven Wisla i likhet med Krakow og Warzawa. Elven renner ut i Østersjøen ved Danzig.

Opprinnelig var det en polsk militærleir her, som i begynnelsen av krigen ble omdannet til konsentra-sjonsleir med piggråd og vaktårn.

Lederen av dette arbeidet het Heuss, og han var kom-mandant i Auschwitz 1940—1943. Ved krigens slutt hav-net han som krigsfange i England, hvor han jobbet som skopusser da han ble avslørt. I Nürnberg hevdet han at han ikke kjente til at det var forekommet tortur i leiren under hans komman-do. Imidlertid ble han dømt til døden og hengt i galge like ved krematoriet visst-nok 16. april 1947.

Alfred engasjerte egen gu-ide for oss tre, en ung kvin-nelig student som snakket flytende tysk. Hun viste oss rundt i 3½ time både i mannsleiren i Auschwitz og den nærliggende kvinnelei-ren Birkenau. Alfred sa et-terpå til oss at hun var rød-glødende kommunist, så en kan jo ta med en klype salt en del av det hun fortalte.

Over inngangsporten til Auschwitz står med store bokstaver i jern: «Arbeit macht frei.» Mange skole-barn og andre besøkende var der da. En stor sal er fylt med sko og tøfler i alle størrelser, en annen sal er fylt med kufferter og annen emballasje med navn og nummer på fanger.

Utenfor blokk 11 brente lys og der var en masse blomster. Det var i kjelle-ren her pater Kolbe døde 14. aug. 1941. Ved inngangen

er mottagelsesrommet for fangene. Stort foto av Adolf Hitler henger på veggen. Hvor fangene bodde, står sengene på rad og rekke slik som mange av oss kjenner det fra Ilebu.

I kjelleren var den cellen hvor pater Kolbe døde fylt med blomster. I nærheten var det straffeceller, som just ikke så innbydende ut. Synd vi ikke var der en dag senere, for da så vi i polsk TV nyhetssendingen at den mann pater Kolbe gikk i dø-den for, sersjant Frank Ga-jowniczek, var i Auschwitz, bl. a. sammen med den finske president.

Utenfor kjøkkenseksjonen stod galgen hvor angivelig fanger ble hengt. Kremato-riet lå utenfor selve leiren, ikke langt fra den tidligere kommandantboligen, hvor kommandanten ifølge gui-den hadde levd Herrens glade dager med svømmebas-seng i hagen, mens fangene sultet. En stor plakat ga opplysninger om komman-dant Heuss inntil han hang og dingle i galgen. Ja, det går gjerne sån opp og ned her i livet. En ting er dog sikkert at makt står for fall.

En kortere biltur bragte oss til kvinneleiren Birke-nau. Leirens fleste barakker var jevnet med jorden, bare pipene stod igjen. Men noen hus var spart til omvisning. Guiden hevdet at kvinnene hadde måttet sove på tre-lemmer i båser i flere eta-sjer. På meg virket det noe eiendommelig at mennene skulle hatt til disposisjon ordentlige senger, mens kvinnene ble avspist med trelemmer.

Nær ved lå noen ruiner. Guiden fortalte at det var gasskammeret, som var blitt sprengt i luften av tyskerne. Guiden sa at tyskerne angivelig hadde sagt at fangene skulle avluses og bades. På denne måten fikk de gasset ihjel 4 000 000 jøder, mest barn og oldinger, som ikke var arbeidsdyktige. Så bar det avsted med likene til krematoriene, sa hun, og as-ken strødde tyskerne ut i et lite tjern i leiren. «Her kan Dere bare se, det hvite her i strandkanten er asken etter mennesker.»

Nær ved var reist minnes-merke og plater på en meng-de sprog om at tyskerne her hadde gasset ihjel 4 000 000 jøder. Selvsagt manglet ikke platen på norsk.

At det under 5 års krig på liv og død skjedde mange grusomme ting i fangeleire-ne hos alle krigførende, er det vel ingen tvil om. Fange-voktere er ofte ikke Guds beste barn og jeg tenker da uvilkarlig på «Gulosten»,

som fritt fikk husere med drap på fanger etter krigens slutt. Jødehatet ble stort i Tyskland i depresjonstiden før 1933 med stor arbeids-løshet, da arbeidsledige fort vekk ble satt på gatene av de jødiske gårdeiere. Jeg har et ferskt eksempel fra egen praksis som revisor. Jeg har vært revisor i 25 år i et en-grosfirma, som hele tiden har drevet i de samme leide lokaler. Gården ble så kjøpt av en jøde med et kjent navn. Firmaet ble oppsagt til fraflytting. En ung inge-niør, som nu er firmaets sjef, fortalte meg at jøden hadde optrådt høyst ufor-skammet i retten og selvføl-gelig vant jøden saken, så firmaet må ut av lokalene.

At slike ting skaper hat er opplagt. Men jeg måtte undre meg over hvordan det måtte føles for sersjant Frank Gajowniczek, Franciszek Vlodaski, Nieczlav Ko-scielnak eller en av de andre som opplevde hendelsen med helten og martyren Maximillian Kolbe somme-ren 1941 og enda overlevde nesten 4 år som fanger i Auschwitz, å se på at 4 mil-lioner jøder etterhånden kom til leiren og plutselig ble borte igjen, en stadig uendelig strøm av fanger inn og som hokus pokus for-svant igjen mens de øyen-synlig fikk være ifred. Ja, en kan undres. Det er nok ikke bare Ole Nilsen og pro-fessor Rassinier som har undret seg over disse ting.

Jeg husker godt at jeg som ni-ti-åring leste i de nor-ske aviser om at tyskerne hadde spiddet småbarn på bajonettene i Belgien og at jeg derfor inderlig håpet at de fæle tyskerne måtte tape første Verdenskrig, hvilket de da også gjorde. Senere ble jeg forbauset over å lese Winston Churchills bok: Verdenskrigen, hvori han skrev at det bare hadde vært propaganda at tyskerne had-de spiddet småbarn på bajo-nettene. Allikevel ble jeg for-bauset over at jeg under ok-kupasjonen kunne sykle rundt i hele Norge i alle fyl-ker unntatt Finnmark, som den gang manglet skikkelige veger — uten at jeg hørte et ord fra tyskerne. Tvertimot fortalte folk meg at det var engelskmennene som hadde optrådt som plyndrere i norske hjem de korte ukene de skulle «hjelp» oss.

Idag er det engelskmennene som har sitt å stri med i Nord-Irland med arresta-sjoner uten lov og dom og beskyldninger om tortur mot fangene fra deres egne jurister.

Det var ikke så langt til de store gruveområdene ved Katowice. Byen var helt svart av kull og røvk, så der måtte det være utrivelig å

bo. Jeg måtte tenke på den gruvearbeideren fra Kato-wice, som var av tysk av-stamning, og som først etter den 12. søknaden nu ivår fikk utreisettillatelse og som ble intervjuet i samleleiren for immigranter fra Polen i Vest-Tyskland og som ble spurt om hvorfor han ikke like godt hadde slått seg ned i Øst-Tyskland, svarte: «Der er det enda verre enn i Po-len»!

Før jul ifjor var det dår-lig i Polen med opprør blant arbeiderne. Folk sa at det var blitt bedre etter at Go-mulka ble styrtet. Ånei, det er nok ikke bare herlighet i kommunistparadiset!

Så ble det å kjøre gjen-nom de gamle tyske områ-der. I byen Opole, hvor Opel-fabrikkene tidligere lå, kjen-te Alfred en kvinnelig barne-lege. Vi ble invitert på kaf-fe. Hennes unge niese og hennes mann bodde hos hen-ne, men de forstod ikke tysk. Videre bilte vi gjennom Wroclaw, som det tidligere Breslau idag heter. Som van-lig forstod de unge ikke tysk. Mange tidligere tyske navn må en nesten slå krøll på tungen for å uttale. Stettin heter således Szczecin.

Mange har spurt meg om ikke polakkene er begeist-ret for forbundskansler Wil-ly Brandt. Personlig tror jeg ikke den vanlige polakk er så overbegeistret over å ha blitt forskjøvet fra øst mot vest. Men de minst 65 000 po-lakker, som takket være Willy Brandts avtale med Polen, nu får tillatelse til å emigrere til Vest-Tyskland, er ham sikkert evig takk-nemlig, enda de må etterlate alle sine eiendeler i Polen. For intet er større enn fri-heten!

Under mine mange turer gjennom Finnland har jeg syntes at det er stor synd at det svenske sprøget er på vikende front. Om en gene-rasjon blir det sikkert vans-kelig for oss nordmenn å føre en samtale med den vanlige mann der. Likeså spør jeg, hvis grensene blir liggende fast, at om en ge-nerasjon vil det bli vanske-lig for en nordmann å gjøre seg forstått i hjertet av Europa, da de slaviske sprog vil dominere nesten til Ber-lin. Men det spørs om Euro-pa er tjent med en slik ut-vikling?



Den skjebnesvangre «Krystallnatten»

(Forts. fra side 6)

lin. Nå fikk man litt etter litt et bilde av hendelsene, nemlig at det dreiet seg om en større aksjon. Frhr. von Eberstein kom og meldte seg hos der Führer. Denne lot ham berette og gav Eberstein en ganske skarp ordre om straks med alle midler å gå frem mot brannstifterne og marodørene, slik at det «ble slutt på dette vanvidd».

I det videre forløp av kvel-den kom det fremdeles forskjellige telefonoppringninger. En samtale fant sted mellom Hitler og Goebbels. Også overfor Goebbels beordret Hitler straks å stanse alle videre ødeleggelser. Hitler var opprørt og ytterst misfornøyd med disse hendelser. Jeg hadde absolutt det inntrykk at han intet hadde visst om det, for ikke å snakke om å ha anordnet det.

Efter krigen traff jeg våren 1948 i vitnefløyen i Nürnberg-fengslet sammen med herr Eberstein. Jeg spurte ham hva han husket om hendelsene 9. november 1938. Det falt helt og holdent sammen med det jeg husket og som jeg har anført foran. Også han bekreftet mitt inntrykk, at Hitler var blitt fullstendig overrasket.»

Det er altså ingen tvil om at de kriminelle, skjebnesvangre hendelser «Krystallnatten», som utskielsene ble kalt på folkemunne, var satt iscene med forbigåelse av Hitler. Alt annet er legende, som savner ethvert historisk grunnlag.

Det ville være en stor feiltagelse å tro at det i det Tredje Rike ikke kunne skje ting som ikke på forhånd var avtalt med Hitler eller var blitt bekreftet av ham. Den nasjonalsosialistiske bevegelse var svært mangesidig. Den omfattet ikke bare mennesker av den mest forskjellige herkomst, men delvis også de mest forskjellige interesser. I førerstatens hierarki hadde de enkelte høyhetsinnehavere og tillitsmenn vidtgående fullmakter som det ble gjort bruk av på forskjellig måte.

Det ville være uriktig å hevde at SA eller HJ (Hitlerjugend) gjennomførte disse branner eller ødeleggelser, selvom — lokalt forskjellig — medlemmer av organisasjonene deltok i utskielserne. Baldur von Schirach forbød straks de første meldinger kom enhver deltagelse i disse demonstrasjoner av HJ.

Da SA-stabsleder Viktor Lutze fikk melding om det som hadde skjedd, beordret han opprørt: «Vær så vennlig straks å foreta alt for å hindre at SA uten å ha fått



Herschel-Feivel Grynspan som med mordet på den tyske diplomat von Rath utløste Krystallnatten. Grynspan overlevet verdenskrigen i et fransk fengsel og er nå bosatt i Israel.

noen ordre deltar i disse utskielser.»

Da morgenen grydde var det anrettet stor skade på jødiske forretninger, en rekke jøder var blitt mishandlet og mange synagoger var blitt brent. Alt sammen hadde skjedd praktisk talt foran øynene til verdensoffentligheten. Meldingene fra utenlandske diplomater, skildringene fra utenlandske journalister, som atpåtill sterkt overdrev de beklagelige utglidninger, fremkalte en formelig panikkstemning i verden. Den siste rest av

tillit til og aktelse for Tyskland var borte. Narrene som bak Hitlers rygg hadde satt isving denne pogrom hadde levert Tysklands fiender det mest virkningsfulle materiale. Det var bare et lite skritt fra den herskende frykt for den tyske terror til beredskap til å tilintetgjøre dette Tyskland hvor slikt var mulig. «Krystallnatten» fremmet kreftene om Winston Churchill og Franklin Delano Roosevelt mere enn noe annet.

Efter at alt var skjedd, sendte dr. Goebbels 10. nov. 1938 ut et opprop til det tyske folk: «Den berettigede og forståelige opphisselse i det tyske folk over det feige jødiske snikmord på en tysk diplomat i Paris har forløpne natt skaffet seg luft i omfattende utstrekning. I tallrike byer og steder i Riket ble det foretatt gjengjeldelsesforholdsregler mot jødiske bygninger og forretninger. Det går nå ut til den samlede befolkning den strenge oppfordring til straks å avholde seg fra alle ytterligere demonstrasjoner og aksjoner mot jødedommen, av hva art de måtte være. Det endelige svar på det jødiske attentat i Paris vil bli tildelt jødedommen gjennom lovgivningen, henholdsvis forordninger.

Opprørere mot Hitlers vilje

Som en sonestraft efter Grynspan-attentatet ble det pålagt jødisk eiendom i Tyskland en bot på 1 million Riksmark. Jøder med mindre formue enn 5000 Riksmark ble unntatt. 16. desember 1938 ble det holdt en konferanse, hvori deltok bl. a. Riksinnenriksministeren, Rikskonomiministeren, Riksfinansministeren, Riksminister Dr. Lammers, Rikssportfører von Tschammer und Osten, politipresidenten i Berlin Grev Helldorf, samt et stort antall gauleitere, overpresidenter, regjeringspresidenter — deriblant den regjerende borgermester Carl Vincent Krogmann. Riksinnenriksminister Dr. Wilhelm Frick uttalte bl. a. om hendelsene Krystallnatten ifølge den offisielle protokoll som ble ført av senatssyndikus Eiffe:

«Ministeren talte om enkeltheter natten fra 9. til 10. november. Alle visste at det gikk en voldsom opphisselse gjennom det tyske folk som følge av jødemordet i Paris. Derom kunne det ikke være noen tvil, men like lite kunne det være noen tvil om at angrepene på jøder og jødisk eiendom hadde vært ulovlige. Ingen hadde rett til å la seg rive med av sine li-

menstøt ble unngått. Hvilken hensikt hadde det også at man lot SA og HJ med stor møyse samle staniol fordi det var en del av folkeformuen, når man samtidig på en natt meningsløst ødela millionverdier, og ikke bare jødisk eiendom, men også verdier tilhørende arier og utlendinger, noe vi nå må erstatte? Ministeren nevnte så enkelttilfellet med Warenhaus Schocken i Schlesien, som tilhørte Reichs-Kredit-Gesellschaft. At vindusrutene måtte kjøpes i Belgia mot valuta var også kjent. Folket forstår det ikke når tusenvis av dresser meningsløst blir brent.

Alt kom nå an på å nå vårt mål, nemlig å skille tyskerne fra jødene, uten at alle disse vanskeligheter av ubetenksomhet inntraff. Det er satt igang forhandlinger med utenlandske stater som skal muliggjøre en utvandring i stor stil. Riksbankpresident Dr. Schacht oppholder seg av den grunn for tiden i London. Hittil har utvandret 125 000 jøder fra Altreich og 50 000 fra Österreich. Ytterligere må det utvandre, og det så hurtig som mulig, omkring 700 000. Det er igang forhandlinger om gjennom øket eksport å skaffe mulighet for å skaffe tilside motstanden fra andre stater, som beror på at disse under ingen omstendighet vil ha jøder uten midler. Derav gir det seg at ved den sum det er spørsmål om under alle omstendigheter må regnes med flere år.

Så talte innenriksministeren om den kriminelle side av jødeforfølgelsen: «Dessverre hadde det også forekommet utpressingsforsøk i form av at jøder var blitt tvunget til å avstå sin formue for en brøkdel av verdien, faste eiendommer delvis mot overtagelse av notarialgebyret. Alle disse handlinger ville bli prøvet og de skuldige trukket til ansvar. Det er selvsagt at slike kjøp er rettslig ugyldige og blir omgjort. Likeledes er det forutsatt å pålegge de tyskere som har beriket seg på jødisk eiendom, forretninger eller andre verdigjenstander en skatt som i sin helhet tilfaller Riket. Han bad om at det ble sørget for at så skjedde. Hvis det opptrådte vanskeligheter, eller statsinstitusjonene ikke nådde frem, bad han om rapport. I slike tilfeller ville ministerpresidenten sammen med der Führers stedfortreder gripe inn, og noe han spesielt betonet: uten hensyn til persons anseelse. Enhver ytterligere aksjon, som medfører en ny skade for folkeformuen, er utålelig og vil bli undertrykket på det mest energiske.

Jødespørsmålet er nå blitt

et verdensspørsmål. Derfor kan det bare håndteres og løses av Riket, og ingen må tilta seg å foreta noe annet enn å samarbeide i Rikets anordninger. Løsningen av jødespørsmålet lå først og fremst i utvandringen.»

Erich Kern: Adolf Hitler und das Dritte Reich/Der Staatsmann. Kan bestilles gjennom BOKTJE-NESTEN. Pris innb. kr. 60,—.

«Jensenisme...»

(Forts. fra side 11)

at alle medlemmer av en rasegruppe er i besiddelse av mer eller mindre like arveanlegg — moderne raseteori gjelder bare et flertall eller et gjennomsnitt, mens unntagelser og avvikelser er vanlige i begge retninger. Enkeltindividet må derfor bedømmes og behandles ut fra sine spesielle evner uten sideblikk til sin gruppes generelle egenskaper. På den annen side vil det være umulig gjennom et særskilt skolesystem å «korrigere» miljøet til en hel rasegruppe, og bringe intelligensen til alle svakere begavede farvede barn opp på det høyere hvite gjennomsnitt. Det vil ikke nytte fordi man går ut fra en falsk premisse.

Fagfolkenes reaksjon overfor Prof. Jensen minte i begynnelsen om inkvisisjonsdomstolen som gikk til felts mot Galilei fordi han gjorde seg til talsmann for den kopernikanske lære. Jensen måtte forsvare sine offentliggjørrelser overfor et «symposium» av kolleger, hovedanklagen gikk ut på rasisme — en forbrytelse som i dagens Amerika blir liketilt med middelalderens forbund med djevelen.

Jensens motstandere påstod at det var «nytteløst og ondsinet» å ville utforske om arveanlegg har noe med intelligens å gjøre fordi saken lett «kunne bli rasistisk utnyttet». Den ellers så høyt prisede forsknings- og meningsfrihet skulle altså ikke gjelde i dette spesialtilfellet — fordi det som ikke kan eksistere heller ikke bør eksistere. Selv det enkle spørsmål om det likevel kunne være så, bør følgelig ikke stilles. Efter første verdenskrig var den nye doktrinen, som gikk ut på at arveanleggene hos alle raser var fullkomment like, blitt den eneste godtatte oppfatning i akademiske kretser. Og overalt hvor åpenbare ulikheter ikke var til å overse ble disse tilskrevet miljøets skadelige innflytelse og man begynte med alskens «reformer» for å oppheve denne innflytelsen. Denne innstillingen har siden vært bestemmende for den offisielle

(Forts. side 15)

Ny bok om den udødelige — —

(Forts. fra side 2)

tet fra andre fremstillinger — til dels fra typiske oversiktsverker. Dermed har han sannsynligvis hatt for gode kunnskaper om den ene part til å kunne gi en avbalansert fremstilling.»

*

Stort sett kan man vel si at det både er et korrekt og forholdsvis sympatisk bilde Hayes gir av Quislings liv inntil han tok opp det politiske arbeide. Han avviser for eksempel de forsøk som har vært gjort på å omforme Fridtjof Nansen til en slags motstander av Quisling eller til iallfall å ha vært skeptisk innstillet overfor ham.

Men etterhvert som forfatteren nærmer seg hendelsene etter at Quisling trådte inn i politikken og ble utsett for den gjennomførte bakvaskelse og forfølgelse blir også Hayes fremstilling mere og mere preget av legenden og den ubarmhertige ondskap og hykleriet i norsk politisk liv frem til denne dag. Det vil imidlertid føre alt for langt ut på viddene å komme inn på det i detalj her. Når det gjelder for eksempel Quislings virksomhet i Tyskland før 1940, så vet jo de tidligere NS-folk — og det gjelder vel både de som den hele tid sluttet opp om NS og de som kom til etter den norske kapitulasjon — absolutt intet. De ble jo like overrasket som alle andre over det materiale som ble fremlagt under saken mot Quisling. Bortsett fra de rent generelle bemerkninger vi har gjort foran om nøklen til å forstå Quislings handlemåte dengang kan vi derfor ikke si mere enn andre om det er noenlunde korrekt det som forfatteren legger frem om disse ting.

Men, vi kan iallfall slå fast at fremstillingen av de begivenheter vi selv kjenner fra okkupasjonstiden er sterkt fortegnet, for å si det mildt. Her svever nok både Skodvins og andres ånder over de samtidshistoriske vanne. Karakteristisk er det jo for eksempel at heller ikke Hayes — i likhet med sin rådgiver Skodvin i sin tid — nevner den norske kapitulasjonsavtale direkte. Men heller ikke Hayes biter på alt, viser det seg.

Han stiller seg således sterkt kritisk til opprettelsen av Administrasjonsrådet og til Høyesteretts rolle i den sammenheng. Ja, om han ikke sier det direkte, så dufter det faktisk litt landsvik mellom linjene også i den forbindelse. Mon tro hvem som har vært rådgive-

ren hans her? For hva var det ikke ifølge tyske dokumenter fra utenriksdepartementet dette Høyesterettsvelsignede administrasjonsråd gikk med på midt under kampene i Norge:

«1) Administrasjonsrådet skal forplikte seg til fullstendig lojalitet overfor okkupasjonsmyndighetene.

2) Hvert medlem av rådet skal være personlig ansvarlig for opprettholdelse av ro og orden og for å utføre instruksene fra okkupasjonsmyndighetene.

3) Høyesterettsjustitiarius skal proklamere offentlig at Quisling 9. april viste seg selv som en god patriot ved å tre inn i vacuumet og så i å gi avkall på regjeringsmakten. (Berg har som kjent senere erklært at han gjorde dette i god tro. Vår bemerk.)

4) Quisling vil overta visse plikter i sammenheng med avslutningen av militære saker og, når han tar seg av slike saker skal han ha rang som departementssjef.»

Ikke rart at Quisling, noe som gjengis i boken, sa til sjefen for administrasjonsrådet, fylkesmann Christensen:

«— De har i disse tredivde år spilt patriot og forsvarsvenn, og nå viser det seg at De er villig til å overta styret på tyske betingelser som jeg har tilbakevist med forakt. De har gjort dem selv til et skjendig gissel i Wehrmacht hender. De vil bli tvunget til å være med på utplyndringen av vårt folk og når det er slutt vil Deres nye tuktmestere sparke Dem ut. Det vil være vel fortjent.»

Bare denne uttalelse gjør det klart at vi har rett i det vi anførte om Quislings absolutte forutsetning for tysk inngripen i Norge. Han selv holdt hele tiden på den opprinnelige forutsetning, mens Administrasjonsrådet altså var villig til samarbeide betingelsesløst — bare de kunne opprettholde et skinnherredømme for det forduftede regimes tilbakeblevne toppfigurer.

Vi har festet oss ved at forfatterens beretning om de store organisasjoners, spesielt da LO's forhold under okkupasjonen ensidig er bygget på T. C. Wyllers «Nyordning og Motstand», som jo er et temmelig ensidig partsinnlegg sett med motstandsfolkenes øyne. Man gjør ikke engang forsøk på å yde rettferd overfor de NS-folk som dog berget LO og dets medlemmer og formue gjennom okkupasjonstiden i kamp ikke først og fremst med noen slags hemmelig underjordisk LO, men med

den arbeidsgiverforening som hadde slik sterk tysk støtte fordi tyskerne fremfor alt måtte holde norsk industri igang av krigshensyn og som også hensynsløst utnyttet denne posisjon.

Det som står om for eksempel lærerstriden er også helt fortegnet. Og det samme gjelder, som Aftenpostens anmelder ganske riktig peker på, en stor del av det andre. Ikke minst gjelder det beretningen om aksjonen mot jødene i Norge. Den var som alle vet bare et ledd i en aksjon i alle tysk-okkuperte land og ikke som forfatteren sier en spesiell Quisling-aksjon. Selvom norsk politi, enten det nå gjaldt folk som var medlemmer av NS eller andre, på okkupasjonsmaktens bud måtte delta i arrestasjoner.

Det kunne være hundrevis av andre ting å peke på i samme forbindelse, så vi synes oppriktig talt det ikke egentlig var noen grunn for forfatteren til å takke sine norske hjelpere og rådgivere. Vel snarere tvert imot.

På den annen side er det vel ikke så greit for den evindelige Skodvin heller med all den rådgivervirksomheten han i den «gode saks» tjeneste må prestere på internasjonal basis. Ikke før er han ferdig med medarbeiderskapet i «motboken» og sin tyske elev og Quisling-skildrer Hans-Dietrich Looock før han må ta seg av britten Hayes. Det er ikke rart det klikker litt imellom. Det som forundrer oss mest i denne forbindelse er hvorledes Hewins i sin tid unnagikk å bli veiledet av den allestedsnærværende historieveileder — for ikke å si villeder — Skodvin.

På visse punkter har imidlertid Hayes klart å løsrive seg fra rådgivernes historieberetning. Det har vel blitt ham helt overveldende klart at der måtte det være ugler i mosen. Vi har før nevnt hans kritikk over Høyesteretts forfatningsbrudd da det oppnevnte administrasjonsrådet og hans tydelige fordømmelse av dette råd. Aftenpostens anmelder, som vi har nevnt foran, synes å føle seg spesielt brydd over den kritikk forfatteren retter mot Nygaardsvoldregjeringen. Hvorfor akkurat Aftenposten skal gråte over en slik kritikk vet vi ikke riktig, men det forbauser oss egentlig ikke. Det anmelderen skriver er vel mere forbausende for den som vet hvorledes norsk tradisjonell fremstilling hele tiden har søkt å dekke over Nygaardsvoldregjeringens forbryterske udugelighet og lettsin-

dige lek med landets skjebne:

«Men norsk tradisjonell fremstilling får ta skylden for at Hayes skildrer Regjeringen Nygaardsvold som passiv og udugelig, og for at Koht får skylden for forsømmelser og mangler. ...»

Det er også interessant å notere seg at forfatteren trekker en sammenligning mellom Quislings militære kvalifikasjoner og general Ruges. Sistnevnte var en militær av «lesser ability», slår han fast!

Sterkest er vel imidlertid Paul M. Hayes kritikk når det gjelder rettssaken mot Quisling. Riktignok mener han — vel på bakgrunn av rådgivernes syn — at Quisling ville ha blitt dømt til døden av en hvilken som helst norsk rett, men han finner det fullstendig uakseptabelt at hans direkte politiske motstandere, slike som hjemmefrontlederen Paal Berg og Erik Solem, som hadde medansvar for straffelovsendringene, satte seg i dommersetet og avsa denne dødsdom. Han peker også på at loven ikke gav adgang til anvendelse av dødsstraff overfor Quisling. Det eneste grunnlag var den militære straffelov, men dødsstraff idømt etter den kunne ikke fullbyrdes etter fiendtlighetenes opphør, sier Hayes.

Og dette er jo en ganske sterk kritikk når man betenker at forfatteren, veiledet av sine norske rådgivere, overhodet ikke har oppfattet at Norge som stat avsluttet sin krig 10. juni 1940 og at derfor hele forræderilovgivningen var ubrukelig i denne forbindelse. Likesom det naturligvis er høyst tvilsomt om den overhodet kunne finne anvendelse på hendelser før Tyskland i slutten av april måned slo fast at de to land var i krig og derfor beordret den norske minister til å forlate Tyskland. Og på det tidspunkt var jo Quisling forlenget ute av spillet og opptrådte ikke på scenen igjen før etter kapitulasjonen.

Forfatteren peker ellers på at Hjemmefronten gjennom Bjørn Foss hadde truffet en avtale med Quisling som uten videre ble brutt.

Ellers slutter Hayes seg i bunn og grunn til Hewins når denne i sin bok hevder at det ville ha vært mere sømmelig om hans motstandere straks og uten noen farceaktig rettssak hadde tatt livet av ham eftersom det jo på forhånd var avgjort at så måtte og skulle skje. Ingen av de to briter forstår jo dybden av det uhyggelige norske hykleri som gjennomsyrrer hele samfundet. Man måtte ha et skjær av lov og rett å dekke

det forutbestemte mord med.

Den nye britiske boken om Vidkun Quisling er ingen god bok, den yder ikke på noen måte rettferd overfor NS-føreren, det vrirmler av feil og vrøvl, men imellom er det altså visse glimt av forståelse.

Ralph Hewins har som kjent gang på gang pekt på det meningsløse i at ordet «quisling» har blitt et internasjonalt pseudonym for landsforræderi og har uttrykt sin forbauselse over at det norske «Establishment» kan se seg tjent med å sette alt inn på å opprettholde en slik nasjonal skam og verdensrekorden i landsforræderi. Hayes er tydeligvis inne på det samme når han avslutter sin bok slik:

«Major Quisling, i likhet med dommer Lynch og kaptein Boycott, er blitt udødeliggjort ved å låne navn til et ord i det engelske sprog. Likevel, hvor underlig er ikke historiens tilskikkelser! Hva nå enn Quisling kan ha vært, så var han visselig ikke den mest innlysende kandidat til denne tvilsomme ære. Han var forvirret mere enn gjennom fordervet. Han elsket Norge, men han var uenig med flertallet av sine landsmenn om hvorledes man best skulle beskytte fedrelandet mot de farer som truet det i 1930-årene. Andre menn, — Seyss-Inquart og Laval, for eksempel — spilte en langt mere destruktiv og uhyggelig rolle i annen verdenskrigs historie enn den norske kollaboratør. Hvor ironisk det er at det er Quisling som huskes foran alle som den arketypiske forræder.»

Og skreller man bort de harske ord innimellom, så kan vi vel være enig i det alle sammen.

Hva angår bedømmelsen av Quisling, så er den jo ellers tydelig preget — ikke bare av forfatterens norske rådgivere og kildebøker, men — av at det er en engelskmann som dømmer og bedømmer. En mann som tydeligvis betrakter alle Englands motstandere som en slags forrædere og en mann som enten ikke kjenner eller omhyggelig skjuler Englands ansvar for det som hendte i Norge og som også ble Quislings hårde skjebne.

Og sluttelig: Når det gjelder Hayes norske rådgivere og hjelpere, så vil vi gjerne rette en advarsel til norsk legende-histories fremste representant, professor Magne Skodvin. Når han ser hvor lett et navn — enndog med urette — kan gå over i historien, slik den britiske forfatter peker på tilslutt — så burde han være varsom så ikke betegnelsen «Skodvin» også går inn i internasjonalt sprogbruk som betegnelse på — ja, det vet jo han selv like godt som alle oss andre.

Var Hitlers nærmeste

(Forts. fra s. 10)

stod like foran en tysk stridsvogn da denne begynte å fyre. Øyeblikkelig sank jeg sammen rammet av lufttrykket. Ansiktet mitt var svart av kruttkorn som hadde trengt inn gjennom huden og inngravet sine spor — for måneder fremover. Jeg kravlet meg opp og løp tilbake til husinngangen.

Plutselig hørte jeg skyting i bakgården. Jeg gikk opp trappen for å se ned i gården fra et vindu. I gjenskinnet av brennende vogner, gjenkjente jeg russere, minst tyve stykker. Så hurtig jeg kunne meddelte jeg Bormann at russerne bare behøvde å åpne døren for å sette oss ut av spill. Det var på høyeste tid å forsvinne. Om en time var det likevel dag og da var det for sent.

Efter denne tunge stund var vi fremdeles sammen: Bormann, dr. Stumpfegger og jeg.

Man tenkte nå et øyeblikk på å forsøke å ta seg frem under jorden gjennom kjellere og påbudte gjennombrudd til neste kjeller, men da man ikke hadde noen veivisere og heller ikke lommelykter oppgav man det. Og dro videre på ferden gjennom gatene:

«I spissen marsjerte statssekretær fra Propagandadepartementet dr. Naumann, så fulgte Bormann, som tredjemann dr. Stumpfegger og som fjerdemann jeg. Knappt hadde vi fått nesen utenfor huset da begynte skytingen allerede. Vi løp ned over Ziegelstrasse. Vi holdt omtrent trediva meters avstand mellom hver mann. Det ble skutt fra alle vinduer, fra alle hjørner og fra alle kanter. Biler brente, sårede skrek. Kort før universitetet kastet jeg meg ned. Jeg så ingen mere. Skytingen dabbet av. Russerne feiret 1. mai. De sparte vel på eftersøkningen og skjøt bare på alt som viste seg. Men jeg så intet mere til de tre som hadde brutt opp sammen med meg.

Om Bormann og Stumpfegger har jeg til idag intet mere hørt. Jeg er av den faste overbevisning at de falt dengang. Bormann bar bare en enkel brun amtswalteruniform, og har sikkerlig — sammen med de mange som dengang lå omkring i gatene i Berlin — havnet i en massegrav. Sikkerlig har man nok holdt utkikk efter kjente ansikter blant de døde i nærheten av Reichskanzlei. Men Bormann var — av utseende — dog kjent av de færreste. Om Naumann har jeg først hørt senere og det er meg ubegripelig hvorledes han unnkom fra ildorkanen.»

Såvidt Baur, som selv i det videre forløp ble såret i benet og tatt tilfange. Han ble ført til Sovjet og måtte amputere benet ved hjelp av en lommekniv. Efter dom-

fellelse i Sovjet satt han i fangeskap der i ti år.

Så får vi da overlate til leserne selv å dømme om hva Martin Bormann egentlig var og hvorledes han døde. Hvis da ikke, mot formodning, Simon Wiesenthal skulle ha rett i at han fremdeles ikke er død, men lever Herrens glade dage i Sør-Amerika, bevoktet av overlevende og fortsatt trofaste SS-menn. Det lyder ikke sannsynlig, for å si det mildt.

Likvideringene —

(Forts. fra side 7)

Løyntant S. utbetalte kr. 100,— for udåden, hvorav kr. 40,— gikk til R.K.

Som bindeledd i denne aksjonen opptrådte angivelig sersjant Th. A. Han formidlet S.'s ønske om en leiemorder til «Osvald». Th. A. var også en av lederne for førstnevnte illegale gruppe. Under et møte, fortalte løyntant og forsorgsbestyrer K. S., at det på Arnes var en mann ved navn Kolbjørn Bråthen. Denne var «angiver» og burde ryddes av veien. K.B.'s dødssynd besto i at han hadde avgitt forklaring i en affære som gjaldt fornærmelse av en tysk offiser.

A. fortalte at han kunne skaffe folk i Oslo, som drev med denslags, og S. mente at det hastet med å drepe Bråthen.

Advokaten og forretningsmannen S. stilte kr. 300,— til rådighet, hvorav kr. 100,— skulle dekke omkostningene ved mordet. Det var A. som ga K. våpnet, en Colt 11,25.

Efter mordet sørget advokat S. for varm kaffe og smørbrød, og lånte samtidig R. K. en sykkel, så han kunne komme seg unna.

Denne historien rummer ellers så mye råttenskap at det kunne fylle en bok! Fra flere av de skyldige gikk det forbindelser til Stockholm og London. Vi har beviser for at høyt plaserte embetsmenn billiget mordene i Norge: At de sogar bidro med penger og våpen. Vi vet at folk fra Rettskontoret ved den Kgl. Norske Legasjon i Stockholm, samarbeidet direkte med «Osvald». Flere av disse, som ingenting risikerte, men som tok til inntekt for seg selv «helteæren» ved snikmord, sitter i dag som «fortjente» medlemmer av samfunnet.

Disse er de virkelige — menn i mørket.

God jul og vennlig hilsen fra G.K.

Stalin trodde —

(Forts. fra side 5)

Det var jo det som skjedde! —

En parallellitet: Var den norske regjering pr. 9. april 1940 bare idioter og uavvitende om det tyske provoserte selvforsvarstiltak, eller lå regjeringen som jenta bare på sengen og ventet «den rette»? Dette deilige Store Britannia. —

Dette er vonde temaer for våre «historikere», rømt fra landbruket i Ullensvang og andre steder, skyr dem som pesten. —

Sorges oversendelse av ovenstående meddelelse om det tyske angrep er oppgitt til 17. juni av M. Kolesnikov. Sorges melding ble gitt Stalin, se P.N. Pospelov.

Sovjets historikere mener at ingen av spionasjens opplysninger endret den forutfattede innstilling hos Stalin og hans nærmeste medarbeidere Zhdanov, Beria og Malenkov at det ikke ville komme et tysk angrep. Ordre på ordre i de siste ti dager før krigen forbød troppebevegelser langs grensen for at ikke de skulle bli oppfattet av tyskerne som provokasjoner.

Ikke engang da tyske speiderfly av og til landet på sovjetiske flyhavner 19. juni (1941) ble Moskvass oppfatning endret...

For ungdommen

(Forts. fra side 4)

følge av atombomben. Hele dette verket og hans øvrige, «Fail-Safe» og «On the Beach» er like fantasifulle og skrekkebefengte som hans krigs«reportasjer», skriver Washington Observer Newsletter til slutt.

MAOS «LILLE RØDE»

I et foredrag på et møte av Nordiska Rikspartiet i Malmø nylig, sa partiets leder Oredsson bl. a. dette, som vakte stor munterhet og jubel, og som kanskje også er noe å tenke på for Maos herværende disipler:

«Denne NRP-politikken er virkelig et alternativ til dagens samfund og den er litt annerledes enn den man leser i Maos «lille røde». Ofte når jeg får spørsmål om jeg har lest Maos «lille røde»,

Den i Hardanger som svarte på annonse i F. & L. 24. okt. 1970 ang. raseriet mot Det tredje rike og NS, besende brev til dette bladet for videre forsendelse da brevet ikke kan finnes.
BM.: HARDANGER

«Jensenisme»

(Forts. fra s. 13)

rasepolitikken i Amerika. Særlig under President Johnson ble der satt i gang en intensiv politikk for å overvinne de negative innvirkningene fra omverdenen. På den ene siden forsøkte man å omforme miljørammen, på den annen lot man negerbarna allerede i førskolealderen gjennomgå en særskilt aktiviserende pedagogisk fremhjelp. Da det foreløpig ble oppnådd lite ad denne vei, anså man den korte varigheten av eksperimentet som fullgod forklaring på dette. I alle fall ble negrenes intellektuelle tilbakestående fremdeles forklart utelukkende ved miljøfaktoren.

Men der råder riktignok sterkt avvikende meninger om hva ved miljøet som skulle ha en slik skadelig innflytelse.

Snart trekker man frem rasesegregasjonen som ondets rot, så ser man årsaken i de hemmende sosiale, økonomiske og kulturelle mangler i familie og naboskap, eller man tror hovedfeilen ligger i selve familiestrukturen, som hos svarte amerikanere er mer vaklende enn hos flertallet av befolkningen.

Professor Jensen benekter ikke at sådanne miljøfaktorer spiller en viss rolle, men ved utvikling av intelligensen fastslår han deres innflytelse til omkring 20 %, mens han tilskriver arveanleggene 80 % av denne innflytelsen.

Til tross for den sterke motstand som Jensen vakte er det tydelig at antallet hvi-

svarer jeg også: 'Nei, for jeg har lest originalen — MEIN KAMPF!'

«Tyven, tyven skal du hete»

Finansministeren har lagt frem statsbudsjettet, og blant de ubehageligheter han fremlegger for det norske folk, er også en forhøyning av «Negerskatten», som det selvsamme folk har sagt sin klare mening om i en gallup tidligere i år.

Det er vanlig at hvis noen tar penger fra en mot ens vilje kaller man det tyveri, men det gjelder kanskje ikke når det er politikere som står for ugjerningen?

Tor Hovbakken

En prest i Nord-Trøndelag var så uheldig å kjøre over naboens hane da han var på vei til kirken i bilen sin. Presten forsøkte å trøste nabokona så godt han kunne, og lovet å erstatte hanen.

— «Erstatt — erstatt», bet kona av, «kain du værre her kvar mårra klokka fæm. For da va'n i foillt ærbe...»

te forskere som taler om genetiske raseforskjeller, atter er stigende. Daniel Patrick Moynihan, President Nixons hovedrådgiver i sosiale spørsmål, beklaget seg da også nylig med følgende ord: «Jensens vinder blåser med storms styrke i Washington». Som advarsel mot slike tendenser gav han på et møte i Kabinettet et resumé av Jensens omstridte artikkel, og tilføyde at dersom denne tenkemåte grep om seg, ville den måtte føre til en «tragedie».

Mot dette understreker både Shockley og Jensen med rette at man gjør svarte amerikanere en urett og setter totalsamfunnet i fare, ved å hevde at negrene har en gjennomsnittsinntelligens som er potensielt likeverdig med de hvites, når man vet at de vitenskapelige holdpunkter går i stikk motsatt retning. Dermed presser man negrene inn i en konkurransekamp hvor de ut fra naturlige anlegg ikke kan være i stand til å hevde seg. Og ny bitterhet vil oppstå på begge sider. Bare en grundig diagnose av pasienten — selv om denne vil virke smertelig for en skakkjørt selvbevissthet — kan gi oss effektive legemiddel til å få raseproblemet inn i en sunnere utvikling.

Dersom også fremtidige undersøkelser underbygger at de amerikanske negres arveanlegg er av en annen art enn de øvrige amerikane- res, da må man søke nye veier for å finne en rettferdig løsning av problemet. Men det er dessverre en mulighet at mektige krefter i De Forente Stater vil forhindre at en videre undersøkelse av spørsmålet blir satt i gang — resultatene kunne jo bli utnyttet av rasister!

I Syd-Afrika er ennu ikke blitt satt igang så omfattende vitenskapelige undersøkelser med henblikk på forskjeller mellom de enkelte raser. Boernes oppfatninger bygger mer på hva man har erfaret og kunnet slå fast efter flere hundre års samliv. Den almene politikk i dette land er ganske enkelt nødt til å ta hensyn til bantuens egenart. Man har heldigvis her erkjent i rett tid at å omdanne bantuen til en europeer ikke er den rette vei å gå, men tvertimot er forutbestemt til å føre ut i det absurde. Apartheid tar hensyn til bantuens egenart, og forsøker å utvikle denne egenart ut fra dens nivå og arveanlegg, og med tiden gjøre den istand til å nå frem til full utfoldelse innenfor bantuenes tradisjonelle stammeland.

Stålhjelmene —

(Forts. fra side 11)

tale om å la en berømt slagmaler komme med noen forslag. Mannen bak den tyske stålhjelmene var den daværende kjente kirurg, geheimeråd professor August Bier, som var overlege ved det XVIII. armekorps og selv hadde stått i operasjonssalen og behandlet de sårede. Han tok utelukkende praktiske hensyn, basert på sine erfaringer fra fronten. Utmerket assistanse fikk han av kapt. Friedrich Schwerd, som sto ved elektromagnetten der splintene ble trukket ut. Alle kravene til beskyttelse av såvel hodeskalle som panne, øyne, tinner og hals måtte imøtekommes. Den nye hjelmen skulle lages av ett stykke stål og være motstandsdyktig mot større granatsplinter og shrapnelkuler, noe den franske slett ikke var.

Dermed var hjelmens form så godt som fastlagt. Det var kun tatt hensyn til hensiktsmessigheten og nettopp deri lå verdien av den tyske stålhjelmen. Den var det inkarnerte grunnbegrepet av en hodebeskyttelse og i sin enkelhet hva form og linjer angår, kanskje også den mest fremragende sett med kunstneriske øyne.

Engelskmennene tok også i bruk en stålhjelm under den første verdenskrig, men de brydde seg ikke om å konsultere noen kunstner. Heller ikke undersøkte de det egentlige problem nærmere, men nøyde seg nærmest med å binde et flatt vaskevannsfat av stål omvendt på hodet. Tommi'ene benyttet da også vittrilig hjelmen som vaskefat.

Den 23. november 1915 ble de første 40 prøvehjelmer på dukker beskyttet av artilleriet på skyteplassen ved Kummersdorf. Det 1 mm tykke godset som var kromnikkel besto prøven. Hverken granatsplinter eller shrapnelkuler trengte gjennom dem. General von Wriesberg erklærte kort derefter at hjelmen skulle innføres straks. Jernverket i Thale mottok sin første ordre på 30 000 stykker. I slutten av januar 1916 ble de utdelt til de hårdt kjempende tropper ved Verdun. De kom akkurat i rett tid.

Også i praksis besto den tyske hjelmen sin prøve i videste forstand. Hodet av den tyske soldat under stålhjelmen ble tidens tegn og kunstnerne styrtet seg begeistret over dette nye motiv. Selv den yngste rekrutt virket som mann og kriger i denne hodebekledning.

Da det senere ble spørsmål etter hvilken kunstner som først hadde gjort utkas-



JØDISK SIT DOWN STREIK

Efter at Sovjet nå i stor utstrekning har latt det jødiske people go, har det dukket opp nye vanskeligheter for dem i det forjettede land. Men det hører man naturligvis ikke noe om i den vestlige presse. Det som har skjedd er imidlertid at israelsk politi nylig har fordrevet jødiske innvandrere fra Sovjetsamveldet fra flyplassen i Tel Aviv. Innvandrerne hadde satt igang en ukelang sit down streik for å tvinge igjennom at de fikk slå seg ned i en av de store byene i Israel. Efter sin ankomst ble de nemlig anvist å slå seg ned i landlige områder. Politiet sier at det i den senere tid har forekommet flere slike sittestreiker. Innvandrerne hadde regnet med å få slå seg ned i Jerusalem, Tel Aviv eller Haifa hos slektninger som er bosatt der, men inn-

tet til denne fullendte, vakre og i sannhet soldatmessige hjelmen, skrev et tysk tidskrift: «Denne hjelmen er formet av den kjempende soldat, av granatene foran St. Quentin og de uberegnelige og farlige hodesår, som selv de minste splintene hadde forårsaket idet de slo igjen pickelhaube'n. Med disse soldaters blod og smerte ble hjelmen betalt. Kirurgen, professor Bier, har formet den, men han tenkte herunder ikke på dens utseende eller kunstneriske virkning, utelukkende på at den skulle fylle sin oppgave.»

Med små forandringer bar de tyske soldatene den samme hjelmen under den annen verdenskrig. Også da var det denne karakteristiske hodebekledningen som kanskje mer enn noe annet bidro til å forme den gjengse, billedlige oppfatning av Det Tredje Rikes krigere.

Den tyske soldathjelmen har også vunnet innpass i en rekke andre land så som Østerrike, Tyrkia og Bulgaria og Finnland. Ja, selv i et så fjerntliggende rike som Afghanistan brukes den. Likeledes i noen av de syd-amerikanske republikkene. I etterkrigstidens Europa har nok de nye maktkonstellasjonene ført til at andre modeller er dukket opp, særlig innenfor de store forsvarsalliansene. I dag er det kun Spania og Finnland som ennå bruker denne typen stålhjelmer. Og i Tyskland selv finnes den kun hos det vesttyske Bundes-Grenzschutz og brannvesenet.

vandringsmyndighetene er altså av en annen mening. Skall det nå bli jammerrop i norsk presse over jødeforfølgelse også i Israel?

FRANKENFELD-TÅRER

Den sterkt røde SPD-propagandist Peter Frankfeld og hans ditto hustru sendte Willy Brandt følgende telegram i anledning tildelingen av fredsprisen: «Vi gratulerer med glederarer». Om de også har sendt den andre Nobelpristageren, Stalinpristageren og kommunisten Neruda glederarer er ukjent, skriver DEUTSCHE WOCHEN-ZEITUNG.

INNSTALL BETALINGEN!

«Foreningen mot parlamentarisk og byråkratisk misbruk» i Dortmund oppfordrer Brandt til å stanse overføringen av tyske Bundespenger til de fire seiersmakter for utgifter til Spanndaufengslet. De årlige omkostninger ved å holde den gamle og syke Rudolf Hess fengslet fortsatt beløper seg til mere enn halvannen million kroner, som de tyske skattebetalere må betale for «den praktiserte umenneskelighet». Hvis seiersmaktene ikke vil slippe Hess løs, så får de fremtidig selv dele utgiftene seg imellom, heter det.

ISRAEL OG ATOMVÅPNENE

Den 45-årige ingeniør og oppfinner Etan Harlew har i Tel Aviv søkt om patentbeskyttelse for et nytt atomvåpen. Efter hva han oppgir kan det sjalte ut en fiendes kommandosentraler og andre nervesentrer uten å skade sivilbefolkningen meget. Denne virkningen blir oppnådd gjennom en strålevirking av gamma-stråler.

FASTE KANADISKE TROPPER I NORGE?

I DEUTSCHE WOCHEN-ZEITUNGS spalte «Im Scherenferrohr», som beskjeftiger seg med nyheter på det militære område, leser vi følgende noe forbausende notis eftersom det jo ikke skal være stasjonert utenlandske tropper i Norge: «Kanadas NATO-bidrag i Europa blir forsterket med to skvadroner jagerbombere av typen CF-5, som blir stasjonert i Norge og underlagt NATO-kommando Nord. —»

RICHTHOFEN-FILM I USA

I USA filmer man nå Manfred v. Reichthofens krigsinnsats i første verdenskrig, 26-åringen som efter 80 luftseire ble skutt ned over Amiens. Regissøren Roger Corman fremstiller «den røde barons» (kalt så på grunn av den rødmalte maskin) kamp og død. Også Hermann Görings rolle blir vist. Han etterfulgte som kjent Richthofen som sjef for eskadren.

BARE FASCISTER!

Den venstreradikale kvinnelige sosiolog i Frankfurt, Michaela von Freyhold har funnet ut denne inndeling av den tyske befolkning efter «omhyggelige undersøkelser»: «Fascistoide 26 %, Tendensielle fascistoide 14 %, Tendensielle fascistoide som tier 12 %, Pseudodemokrater 6 %, Formaldemokrater 13 %, Passive demokrater 5 %, Engasjerte demokrater 6 %, Uten mening 17 %.» Er dette riktig, så får en vel si at Hitlers ånd fremdeles svever over vannene.

SPRINGER ADVARER

Den kjente tyske avis-konge Axel Springer advarte National Press Club i New York USA mot å undervurdere de farer som gikk ut fra sovjetimperialismen. «På slutten av den vei som det nå blir slått inn på står ikke et fredelig, økonomisk sterkt, rolig, forenet Europa som partner for USA, men Europa under hegemoni av Sovjetsamveldet.»

SS-PRINSEN UHELDIG

Prins Bernhard av Nederland har vært uheldig med sine uttalelser igjen. Trass i at kongehuset er pålagt ikke å uttale seg offentlig uten gjennom regjeringen, ga prinsen den store avis «Nieuwe Rotterdamse Courant-Handelsblad» et intervju, hvori han kom med for de gode demokrater sjokkerende uttalelser. Regjeringen måtte styrkes ved at parlamentet ble sjaltet ut i to år ad gangen. Efter utløpet av de to år, skulle den så legge frem regnskap for parlamentet. Dermed unngikk man overflødige debatter og besvarelse av spørsmål, noe som vanskeliggjorde regjeringsarbeidet. Man har, sier DEUTSCHE NATIONAL-ZEITUNG, følelsen av at det her dukker opp forestillinger som kan ha sitt utspring

fra dengang prins Bernhard ennå som tysk statsborger bar den svarte uniform til SS. Diktatoriske fullmakter for en regjering vil naturligvis bety det parlamentariske demokratis undergang. Det sier seg selv at prinsen efter dette mottok en skjennepreken og dessuten ble sterkt angrepet i pressen.

VI VET IKKE

om det kan bety det vi lurar på at den svenske finansfyrste Marcus Wallenberg er død for egen hånd. Vi tenker uvilkårlig på dengang en annen svensk finansfyrste, fyrstikkongen Ivar Kreuger, iallfall efter den offisielle versjon, gjorde det samme på et hotellværelse i Paris. Og vi tenker på at det var innledningen til et stort økonomisk sammenbrudd.

Iallfall later det til at Wallenbergepoken er slutt i Sverige. Så nå gjenstår bare Bonnier før Sverige kan bli svensk igjen for alvor.

VI OPPFORDRER

alle som er interessert i noktern historieskrivning til å sende inn aviser, klipp, bøker, dokumenter m.v. som kan belyse tiden fra 1930 og senere til INSTITUTT FOR SAMTIDSHISTORIE Tostrups gt. 29 — Oslo 2 Tlf. 44 68 83

Tannlege

MARTIN KJELDAAS

Karl Johansgt. 23 — IV, tilv.
Telefon 33 49 00

FOLK og LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4

Telefon 37 76 96

Boks 3214 — Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontoret stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet efter forutgående avtale.

Abonnementspriser 1972:

Kr. 60,— pr. år, kr. 30,— pr. halvår i Skandinavia. Utlander kr. 35,— pr. halvår. I nøytralt omslag innenlands: Kr. 70,— pr. år, kr. 35,— pr. halvår.

Bruk postgironr.: 16 450

Løssalg kr. 2,—

Utgever A/S FOLK OG LAND

Viking Boktrykkeri, Oslo